

Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és
Szervezéstudományi Doktori Iskola
kiadványai / Series of Doctoral School
of Management and Business -
University of Debrecen

INTERNATIONAL SCIENTIFIC PHD CONFERENCE

ABSTRACTS

**DEBRECEN
2026**

UNIVERSITY *of*
DEBRECEN

Doctoral School of Management and
Business

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
PHD CONFERENCE**

ABSTRACTS

EDITORS:

**DR. ANDRÁS NÁBRÁDI — DR. LAURA MIHÁLY-KARNAI —
DR. DÁNIEL FRÓNA — ENIKŐ PERGÉNÉ SZABÓ**

**University of Debrecen
Economics and Business
2026**

**SERIES OF DOCTORAL SCHOOL OF MANAGEMENT
AND BUSINESS - UNIVERSITY OF DEBRECEN**

**SERIES EDITOR
DR. ANDRÁS NÁBRÁDI**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC PHD
CONFERENCE — ABSTRACTS**

EDITORS:

**DR. ANDRÁS NÁBRÁDI
DR. LAURA MIHÁLY- KARNAI
DR. DÁNIEL FRÓNA
ENIKŐ PERGÉNÉ SZABÓ**

**PUBLISHED BY:
UNIVERSITY OF DEBRECEN
FACULTY OF ECONOMICS AND BUSINESS
138 BÖSZÖRMÉNYI ST.
4032 DEBRECEN
HUNGARY
WWW.ECON.UNIDEB.HU**

ISBN 978-963-490-773-2

SCHEDULE OF THE CONFERENCE

8:30   **REGISTRATION** (TVK building)

9:00   **OPENING CEREMONY** (TVK 104) [Webex link](#)

Prof. Dr. András Nábrádi, Professor, Head of DS

9:05-9:25   **PLENARY SESSION**

*Prof. Dr. István András Kun, university professor – The Dunning–Kruger
Effect as a Leadership and Academic Challenge*

9:25-9:40   **BREAK**

9:40-12:25 **SECTIONS** (TVK building)

12:00-14:00   **LUNCH BREAK (for committee members)**

SECTIONS

1. SECTION: SPORT ECONOMICS AND HIGHER EDUCATION

Place: TVK 104

Chair **Prof. Dr. Krisztina Dajnoki**, *university professor*

Members **Dr. Kinga Ráthonyi-Ódor**, *associate professor*

Dr. István Füzesi, *associate professor*

Secretary **Lejla Pelyák**, *PhD Student*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Jáhn Alexandra Noémi	Sportfogyasztás és azok akadályozó tényezői
9:55 10:10	Kész Anasztázia	A sportfinanszírozás átalakulása a globalizáció tükrében
10:10 10:25	Nádasdiné Tóth Kitti	Az okoseszközök funkcionális dimenzióinak és a szocio-demográfiai jellemzők hatása a fizikai aktivitásra egyetemi hallgatók körében
10:25 10:40	Nagy Norbert	Finanszírozási struktúrák és szervezeti kapcsolatok a magyar kosárlabda utánpótlás- és profi rendszerében
10:40 10:55	Pelyák Lejla	A munkahelyi jóllét PRISMA-alapú vizsgálata – általános és sportszervezeti megközelítések összehasonlítása
10:55 11:10	Pethő Ákos	Demográfiai tényezők hatása a kézilabda közösségi média alapú fogyasztására
11:10 11:25	Somogyi-Kiss Petra	Mobilitás a pályán túl – A sportolói vándorlás életmódformáló hatása a magyar labdarúgók körében
11:25 11:40	Bényei Balázs	Sportstatisztikák fogyasztói megítélése
11:40 11:55	Pergéné Szabó Enikő	A felsőoktatás gazdasági hatásmechanizmusai
11:55 12:10	Kiss Anikó Ilona	Digitális transzformáció és stratégiai partnerkapcsolatok a felsőoktatásban: a Debreceni Egyetem kommunikációs gyakorlatának empirikus vizsgálata

2. SECTION: DIGITALIZATION AND APPLIED ECONOMICS

Place: TVK 10

Chair **Prof. Dr. József Péter Lengyel**, *university professor*

Members **Dr. habil. Margit Csipkés**, *associate professor*

Dr. habil. Viktória Vida, *associate professor*

Secretary **Mihály Bogdán**, *assistant lecturer*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Arany László	A globális digitális transzformációs kiadások trenddinamikája: Exponenciális növekedési pálya és szakértői prognózisok (2017–2027)
9:55 10:10	Bálint Péter Levente	Segít nekünk a digitalizáció? - Mit mutatnak az adatok a munka világából?
10:10 10:25	Bogdán Mihály	Digitális transzformáció során alkalmazott jó gyakorlatok – esettanulmány egy mezőgazdasági nagyvállalatnál
10:25 10:40	Boros Henrietta Mónika	A mesterséges intelligencia alkalmazásának hatása az ételfotók észlelt hitelességére és figyelemkeltő erejére
10:40 10:55	Leányvári Judit Erika	Digitalizáció és automatizáció mint a termelési logisztika fejlődésének motorjai
10:55 11:10	Nagy Péter	Blokklánc, mint stratégiai erőforrás az európai piacon
11:10 11:25	Pap Réka	A lean tudatosság és az innováció adaptációja közötti kapcsolat vizsgálata a magyar építőiparban
11:25 11:40	Nagy-Tóth Boglárka	Bibliometriai elemzés a családi vállalkozások utódlásáról
11:40 11:55	Rácz Adél	A tartalomajánló algoritmusok szerepe a felhasználói élmény és bizalom alakulásában
11:55 12:10	Dienes Balázs Bence	A technológiai tényezők szerepe a gyógyszeripari ellátási láncok sérülékenységében

3. SECTION: SUSTAINABILITY IN MARKETING AND HEALTH-TOURISM

Place: TVK 12

Chair **Dr. habil. Mihály Soós**, *associate professor*

Members **Dr. habil. Andrea Bauerné Gáthy**, *associate professor*

Dr. habil. Sándor Kovács, *associate professor*

Secretary **Erzsébet Buglyó-Nyakas**, *assistant lecturer*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Bárczi Bence	A fenntartható divatfogyasztás pszichológiai és döntéshozatali mechanizmusai: Modellek szelekciója és komplex kérdőív kidolgozása empirikus kutatáshoz
9:55 10:10	Berencsi Alexa	Tej vagy alternatíva? Fogyasztói preferenciák és érték alapú döntések vizsgálata fenntartható élelmiszer-választásokban
10:10 10:25	Buglyó-Nyakas Erzsébet	Egészség, imázs és befolyás: Hogyan befolyásolják a közösségi média influenszerei a fogyasztói magatartást Magyarországon
10:25 10:40	Karádi Nóra	Az élelmiszerpazarlás kihívásai a hazai háztartásokban és a közétkeztetésben
10:40 10:55	Török Barbara	Módszertani döntés-előkészítés fenntarthatósági fókuszú marketingkutatásokban: egy szisztematikus szakirodalmi áttekintés tanulságai
10:55 11:10	Váradai Norbert	A közösségi média és a véleményvezérek szerepe a horgászati fogyasztói szocializációban
11:10 11:25	Helmeczi Gabriella	A gyógyfürdők kutatásának lehetőségei és korlátai Észak-Alföld egészségturizmusában
11:25 11:40	Kertész Balázs	A betegek magánegészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos preferenciáinak feltárása diszkrét választási kísérlet segítségével Magyarországon
11:40 11:55	Nagy Fruzsina	A szolgáltatásminőség hatása a fogyasztói magatartásra magyar szállodák esetében – módszertani terv
11:55 12:10	Erdélyi-Madai Réka	A telemedicinán alapuló diagnosztikai lehetőségek a főbb nem fertőző betegségek esetében Magyarországon - Feltáró szakirodalmi áttekintés és előzetes rendszerszintű értekezés
12:10 12:25	Szabó Janka	Cukiság és a kawaii jelenség hatása a fogyasztói magatartásra: Szisztematikus szakirodalmi-elemzés

4. SECTION: LEADERSHIP-, HR- AND INNOVATION- MANAGEMENT

Place: TVK 13

Chair **Prof. Dr. István András Kun**, *university professor*

Members **Dr. habil. András Fehér**, *associate professor*

Dr. Péter Czine, *assistant professor*

Secretary **Annamária Papp**, *assistant lecturer*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Csák Krisztián	A vezetői influenszer szerep empirikus megközelítése: egy kis mintás vizsgálat tanulságai
9:55 10:10	Dr. Véghné Madarasi Veronika	A munkafüggőség a deviáns szervezeti magatartás új formája?
10:10 10:25	Popovicsné Szilágyi Zita Ildikó	A fizikai munkakörnyezet változásának hatása a szervezeti polgár magatartásra egy kisvállalkozásban
10:25 10:40	Szántó Gerda	„A vezető is ember” - mentálhigiénés kihívások vezetői interjúk alapján
10:40 10:55	Tóth Barna	A minőségirányítási rendszerek hozzájárulása a szervezeti fejlődéshez
10:55 11:10	Kollár László	2in1: Autentikus és szolgáló vezetési kultúra kutatása és fejlesztése egy lépésben
11:10 11:25	Troitsky Mátyás	A jövő munkaerőinek feltérképezése: összehasonlító vizsgálat a karrierdöntéseket befolyásoló tényezőkről a magyar és a kínai egyetemi hallgatók körében
11:25 11:40	Olvasztó Zsófia	A felsőoktatásban alkalmazott tehetségmenedzsment eszközök vizsgálata nemzetközi kontextusban
11:40 11:55	Papp Annamária	Gazdasági fejlettség–nemi arány paradoxon: magasabb fejlettség alacsonyabb női orvosarány?"
11:55 12:10	Dr. Csontné Vezendi Leila	Milyen tényezők formálják a hallgatók elégedettségét? A Debreceni Egyetem minőségbiztosítási gyakorlatának elemzése
12:10 12:25	Galambos Tímea	A fenntarthatósági vezetési modell újabb sajátosságai és a vezetési funkciók összefüggése.

5. SECTION: FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROLLING

Place: TVK 110

Chair **Prof. Dr. Ildikó Orbán**, *university professor*

Members **Dr. habil. László Huzsvai**, *associate professor*

Dr. habil. Attila Rózsa, *associate professor*

Secretary **Panka Póta Cserne**, *assistant lecturer*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Bagdács Péter	Az élelmiszeripar makrogazdasági jelentősége és a forgóeszköz-gazdálkodás összefüggései
9:55 10:10	Balla János	Narratív szakirodalmi áttekintés a kkv-k teljesítménymérésének lehetőségeiről
10:10 10:25	Bartha Dániel	Fenntarthatóság a pénzügyi instrumentumok elszámolásában
10:25 10:40	Csekk János	Hátrányos helyzetű családok munkaerőpiaci és jövedelmi helyzetének változása a lakhatási mobilitás tükrében
10:40 10:55	Kovács Nándor	Kontrolling és PDCA-ciklus megfeleltetése a magyar államháztartásban: a KKVTR szerepe
10:55 11:10	Maklári Eszter	Az Omnibusz-javaslatcsomagban megfogalmazott változások: Milyen enyhítésekkel számolhatnak az 1. hullámban jelentéskészítésre kötelezett vállalatok?
11:10 11:25	Márkóné Takács Panna	Debrecen gazdasági növekedése és közlekedési externáliák
11:25 11:40	Nemessályi-Bistey Judit	Vállalkozások túlélési mutatói a visegrádi országokban
11:40 11:55	Varga Máté	Szabadalmak hatása a vállalati teljesítményre nyugat-európai elektronikai vállalatok példáján keresztül
11:55 12:10	Póta Cserne Panka	Pénzügyi tudatosság a magyarországi felsőoktatásban oktatók/kutatók körében
12:10 12:25	Tarnóczi Tamás Bence	Munkaerőpiaci szerkezetváltás a magyar városokban az új ipari FDI-hullám nyomán

6. SECTION: INTERNATIONAL PHD STUDENTS I.

Place: TVK 109

Chair **Prof. Dr. Péter Balogh**, *university professor*

Members **Prof. Dr. Attila Bai**, *university professor*

Dr. habil. Edit Barizsné Hadházi *associate professor*

Secretary **Laura Dóra Rácz**, *assistant lecturer*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Christian Barika Igbeghe	From Energy Security to Insufficiency? The Dynamics of Biomass Energy Renewability and Agricultural Systems in Nigeria's Tropical Rainforest
9:55 10:10	Daniel Kibet Koech	An examination of internationalization in Kenyan higher education institutions from the strategic intent perspective
10:10 10:25	Dário Sachicola Victor	The Influence Green Certifications on Commercial Property Values
10:25 10:40	Dejsi Qorri	The Role of Human Resource Management in Agricultural Labor-Saving Technologies: An Integrative Review and Science Mapping
10:40 10:55	Dhita Widya Putri	From recovery to transformation: leadership, public services, and digital capability in Indonesian higher education
10:55 11:10	Esayas Degago	From Microaggressions to Major Consequences: A Systematic Review of Workplace Incivility and Its Organizational Implications
11:10 11:25	Fabiano Llanaj	Tourism Sector Analysis in Albania
11:25 11:40	Kristia Kristia	Motivational Profiles Generation Z of Indonesia: A Segmentation Study on Sustainable Food Consumption

7. SECTION: INTERNATIONAL PHD STUDENTS II.

Place: TVK 106

Chair **Prof. Dr. Szilárd Adrián Nagy**, *university professor*

Members **Dr. habil. Norbert György Szabados**, *associate professor*

Dr. habil. László Várallyai *associate professor*

Secretary **Nóra Ökrös-Harangi**, *PhD student*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Liu Laisha	Learning by Exporting and the GVC Efficiency Trap: The Role of Value Chain Position
9:55 10:10	Mamun Asep Yusup	An Artificial Intelligence–Enabled Analytical Framework for Examining the Impact of Development Financial Institutions on The SDGs
10:10 10:25	Mufti Tahir Niyaz	Research Trends in Workforce Planning in the Automotive Sector: A Comprehensive Review
10:25 10:40	Sepideh Mahdikhani	Linking Organizational Capabilities to SME Sustainability: A Mediation Perspective of Green Practices
10:40 10:55	Hannoun Omar	The examination of management and organizational development of sports civic organizations (case of judo associations)
10:55 11:10	Tianji Gao	Authority VS Grapevine: How Media Sentiment Influences the Trade Flow of China within the Belt and Road Initiative
11:10 11:25	Yinuo Jiang	National Culture in Country-Level International Trade Research: A Systematic Literature Review
11:25 11:40	Yusuf Enril Fathurrohman	Household-Level Determinants of Halal Meat Choice in Indonesian Cities: A Demographic-Based Preference Analysis

8. SECTION: ONLINE SECTION I.

Place: TVK Council room

[Webex link](#)

Chair **Prof. Dr. László Szöllősi**, *university professor*

Members **Dr. habil. Hajnalka Madai**, *associate professor*

Dr. habil. Róbert Szilágyi, *associate professor*

Secretary **Anna Medve**, *PhD student*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Kovács Péter Zsolt	A sportfotók olvasottsági adatokra gyakorolt hatása és gazdasági jelentősége napjainkban
9:55 10:10	Bélteki-Erdős Kata	A használtruha-piac forradalma a fenntarthatóság tükrében
10:10 10:25	Csunyó Noémi	A geopolitikai trendek hatása a világgazdasági folyamatokra és nemzetközi kapcsolatokra: egy újabb bipoláris tengely felemelkedésének lehetősége
10:25 10:40	Dr. Szilágyi Gábor	A szellemi alkotások szerepe az immateriális vagyokban: Kapcsolat a szellemi tulajdon és a vállalati teljesítmény között az európai gyakorlat tükrében
10:40 10:55	Gergely Norbert	Az erdélyi kereskedelmi szálláshelyek viszonyulása az aktuális turisztikai trendekhez
10:55 11:10	Igaz Szabolcs	Minimalista kontrolling - Pénzügyi instabilitás és fizetésképtelenségi kockázat előrejelzés formális vállalatirányítási rendszer nélkül
11:10 11:25	Lőrincz Annamária	Üzleti teljesítménymérési attitűdök és vállalati gyakorlatok a magyar és román turizmus-vendéglátásban
11:25 11:40	Máté Andrea	Rejtett törésvonalak a fenntarthatósági átmenetekben: Hallgatás, Elkötelezettség, OCB és Machiavellizmus
11:40 11:55	Nagy-Kercsó Katalin	A zöldre festés szerepe az erdélyi fogyasztók élelmiszeripari termékekkel kapcsolatos vásárlási szándékának alakulásában
11:55 12:10	Pataki Gábor	Kárpátalja vállalkozói klaszterelemzése a háború éveiben a Beregszászi Kistérség fókuszában

9. SECTION: ONLINE SECTION II.

Place: TVK 4

[Webex link](#)

Chair **Dr. habil. Enikő Kontor**, *associate professor*

Members **Dr. habil. András Péter Popovics**, *associate professor*

Dr. habil. Szilvia Borbásné Botos, *associate professor*

Secretary **Réka Szabó**, *PhD student*

	NAME	TOPIC OF THE PRESENTATION
9:40 9:55	Chen Hantang	Spatio-temporal Evolution and Driving Mechanisms of Manufacturing Employment Density in the Xijiang Economic Belt: A Study Based on GTWR and Social Network Analysis
9:55 10:10	Emmanuel Jeffrey Dzage	Does early-stage mining imply early-stage responsibility? Exploring CSR challenges in the early stages of mining projects in Ghana.
10:10 10:25	Hong Fuying	The Role of US Tariff shock on the EU
10:25 10:40	Lavender Awino Okore	A Systematic Literature Review on Public Health Havens: Transformative Views to Accountability and Transparency
10:40 10:55	Birhanu Daba Chali	ESG performance and firm financial performance: moderating institutional quality and government effectiveness.
10:55 11:10	Zha Lei	Multiple Paths of EU Global Value Chain Evolution in the Context of Crisis: A Dynamic fsQCA Approach
11:10 11:25	Szilágyi László	DWWA magyar vonatkozású eredményeinek vizsgálata 2021-2024
11:25 11:40	Szopos Edina-Cecília	Munkaerő megtartás egyes aspektusainak feltárása- egy empirikus kutatás tapasztalatai
11:40 11:55	Vuk Aliz	Az alternatív élelmiszer-csomagolás iránti fizetési hajlandóság vizsgálata a magyar és szerb közgazdász egyetemi hallgatók körében
11:55 12:10	Stumpf-Tamás Ivett	Generációváltás kihívásai a nyugdíjas egyesületeknél – vezetői utódlás az Észak-alföldi régióban – pilot kutatás eredményei
12:10 12:25	Pokroláb-Angyalos Zsanett	Növekvő fenyegetések, lassú alkalmazkodás: KKV-k kiberérettisége Európában

ABSTRACTS

ARANY LÁSZLÓ

A GLOBÁLIS DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓS KIADÁSOK TREND-DINAMIKÁJA: EXPONENCIÁLIS NÖVEKEDÉSI PÁLYA ÉS SZAKÉRTŐI PROGNÓZISOK (2017–2027)

A globális digitális transzformációs kiadások elemzése kulcsfontosságú a technológiai beruházások jövőbeli dinamikájának megértéséhez. Jelen kutatás a 2017 és 2024 közötti globális költségeket vizsgálja és veti össze azokat a 2027-ig terjedő szakértői prognózissal.

A módszertan során komparatív regressziós elemzés végezése történt lineáris és exponenciális modellek alkalmazásával. Az adatok validálása során az exponenciális függvény szignifikánsan magasabb illeszkedési pontosságot mutatott. Míg a lineáris trend MAPE-alapú átlagos hibaértéke magas, addig az exponenciális modell hibaszázaléka konzisztensen alacsony maradt, bizonyítva a globális technológiai kiadások nem-lineáris természetét.

A szakértői becslések (2025–2027) összevetése a matematikai modellel azt mutatja, hogy a piaci várakozások szorosan követik a számított exponenciális görbét. A kutatás rávilágít, hogy a globális digitalizáció öngerjesztő folyamat, ahol a lineáris előrejelzések szisztematikusan alulbecsülik a valós piaci növekedést, ezért a stratégiai beruházások tervezésekor az exponenciális modellezés alkalmazása elengedhetetlen.

BAGDÁCS PÉTER

AZ ÉLELMISZERIPAR MAKROGAZDASÁGI JELENTŐSÉGE ÉS A FORGÓESZKÖZ- GAZDÁLKODÁS ÖSSZEFÜGGÉSEI

A kutatásom középpontjában a hazai élelmiszeripari vállalkozások forgóeszköz-gazdálkodásának hatékonysága áll, különös tekintettel annak jövedelmezőséggel és pénzügyi stabilitással való összefüggéseire. Ez a terület az élelmiszeriparban kiemelt jelentőségű a magas készletszint, a szezonális és a rövid értékesítési ciklusok miatt, ezért az iparág sajátosságai indokoltá teszik a makrogazdasági környezet elemzését is.

Az előadás tehát bemutatja az élelmiszeripar makrogazdasági jelentőségét olyan, a KSH adatbázisában elérhető mutatók alapján, mint a bruttó hozzáadott érték, az árbevétel, a foglalkoztatottak száma, a beruházások volumene és az exportteljesítmény. A makrogazdasági elemzés a 2015-től 2024-ig terjedő időszakot érint, ami lehetővé teszi a hosszabb távú trendek, ciklikus hatások és strukturális töréspontok azonosítását, ezáltal erősebb empirikus alapot teremt a disszertáció vállalati szintű vizsgálataihoz. Emellett az előadás kitér a mintában szereplő élelmiszeripari vállalkozások forgóeszköz-gazdálkodási sajátosságainak elemzésére is a 2020-2024 közötti időszak vonatkozásában.

BÁLINT PÉTER LEVENTE

SEGÍT NEKÜNK A DIGITALIZÁCIÓ? - MIT MUTATNAK AZ ADATOK A MUNKA VILÁGÁBÓL?

Az elmúlt években a digitális technológiákra épülő munkavégzési formák globális szinten váltak a gazdasági működés meghatározó elemeivé. A távoli hozzáférést és digitális együttműködést támogató megoldások elterjedése együtt jár az üzleti folyamatok átalakulásával, ami indokoltá teszi a termelékenység időbeli alakulásának új szempontú elemzését. Az elemzés országonként és időben tagolt, összevethető statisztikai adatok felhasználásával valósulhat meg, amelyek lehetővé teszik a digitális munkavégzés elterjedtségének és a termelékenységi mutatók összehasonlítható vizsgálatát, figyelembe véve az eltérő gazdasági és technológiai környezeteket. A módszertani keret panel regressziós elemzést és idősoros összehasonlítást kombinál. A téma relevanciáját az adja, hogy a digitális munkavégzés tartós jelenléte hosszabb távon is befolyásolhatja a gazdasági teljesítmény alakulását, ezért annak empirikus vizsgálata fontos hozzájárulást jelenthet a digitalizáció makrogazdasági hatásainak megértéséhez.

BALLA JÁNOS

NARRATÍV SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS A KKV-K TELJESÍTMÉNYMÉRÉSÉNEK

LEHETŐSÉGEIRŐL

A negyedik ipari forradalomnak köszönhetően az adatvezérelt döntéshozatallal felerősödött a controlling és a kulcsteljesítménymutatók (KPI-k) szerepe. A digitális transzformáció és a technológiai fejlődés egyaránt átalakította a vállalatok működését, valamint a teljesítménymérési lehetőségeket. Az integrált gondolkodás kaput nyitott a nem pénzügyi mutatók beépítésére a teljesítménymérési rendszerekbe, amely hozzájárult a vállalatok valósabb helyzetének értékeléséhez.

Jelen tanulmány célja egy narratív szakirodalmi áttekintés keretén belül feltárni a teljesítménymérés hagyományos és modern megközelítéseit, a KPI-k kiválasztásának szempontjait, a pénzügyi és nem pénzügyi mutatók integrációjának lehetőségeit a kis- és középvállalkozások körében. A tanulmány ugyanakkor hozzájárul egy olyan teljesítménymérési modell elméleti megalapozásához, mely hasznosítható az informatikai szektorban működő kkv-k számára Magyarországon és Romániában.

BÁRCZI BENCE

A FENNTARTHATÓ DIVATFOGYASZTÁS PSZICHOLÓGIAI ÉS DÖNTÉSHOZATALI MECHANIZMUSAI: MODELLEK SZELEKCIÓJA ÉS KOMPLEX KÉRDŐÍV KIDOLGOZÁSA EMPIRIKUS KUTATÁSHOZ

A fenntartható divat napjaink egyik legaktuálisabb és legellentmondásosabb kutatási területe, mivel a globális divatipar jelentős környezeti, etikai és gazdasági problémákat generál. Bár a fenntartható divat fogalma és gyakorlata nemzetközi szinten egyre intenzívebben kutatott, a magyarországi fogyasztói magatartás továbbra is alulvizsgált terület marad: kevés empirikus vizsgálat foglalkozik a lokális sajátosságokkal.

A konferencia előadás keretein belül a szerző áttekinti és felvonultatja a fogyasztói magatartás, valamint a fenntartható fogyasztás vizsgálatára leggyakrabban alkalmazott elméleti modelleket. A modellek kritikai elemzése során részletesen bemutatásra kerülnek az egyes elméletek erősségei és korlátai a fenntartható divatfogyasztás kontextusában, különös tekintettel arra, hogy mennyire képesek kezelni az attitűd–viselkedés szakadék jelenségét, a morális motivációkat, a döntéshozatali folyamatokat, valamint a közösségi média és digitális befolyásolás szerepét.

Feltárásra kerül, hogy az egyes modellekhez tartozó konstrukciók közül melyek és milyen indokokkal alkalmasak a fenntartható divatfogyasztással kapcsolatos jövődöbéli empirikus kutatásokhoz tartozó kérdőív összeállítására. A prezentáció hangsúlyt fektet arra, hogy a kiválasztott konstrukciók hogyan ötvözhetők egy komplex, integratív keretbe, amely képes átfogóan leírni a magyar fogyasztók fenntartható divat iránti attitűdjeit, szándékait, döntéshozatali folyamatait és tényleges viselkedését.

BARTHA DÁNIEL

FENNTARTHATÓSÁG A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK ELSZÁMOLÁSÁBAN

A tanulmány a környezeti, társadalmi és vállalatiirányítási (ESG) tényezők és a pénzügyi instrumentumok elszámolását szabályozó IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok standard közötti kapcsolatot vizsgálja.

Az IASB 2024 májusában kiadott módosításainak egyik célja, hogy feloldja a bizonytalanságot a fenntarthatósági (ESG) jellemzőkkel rendelkező hitelek elszámolása körül, különösen a pénzügyi instrumentumok besorolását jelentő tesztek terén.

Véleményem szerint a piaci szereplők számára fontos, hogy hiteleiket amortizált bekerülési értéken tarthassák nyilván, a kiszámíthatóság érdekében, ugyanis ezzel a módszerrel a futamidő végéig pontosan becsülhető az eszközből származó pénzáramlás. Valamint ezzel a módszerrel elkerülhető az eredménykimutatás volatilitása, amelyet az eredménnyel szembeni valós értékelés okozna. Az amortizált bekerülési értéken történő értékelés azonban szigorú feltételekhez kötött, amelyeknek ezek a bizonytalan kilátású pénzügyi instrumentumok nem tudnak maradéktalanul eleget tenni.

A szabályozás bevezetésével besorolási kérdések feloldódnak, a klímakockázatok integrálása a várható hitelezési veszteség (ECL) modellekbe továbbra is jelentős kihívás, ami a Post-Model Adjustments (PMA) bevezetését teszi szükségessé.

BÉLTEKI-ERDŐS KATA

A HASZNÁLTRUHA-PIAC FORRADALMA A FENNTARTHATÓSÁG TÜKRÉBEN

Az előadás a divatipar rendszerszintű átalakulását vizsgálja, különös tekintettel a használtruha-kereskedelem globális felemelkedésére. A hagyományos, lineáris „fast fashion” modell környezeti fenntarthatatlanságából kiindulva – amely jelentős vízszennyezéssel és hulladékképződéssel jár – a prezentáció bemutatja, miként válik a másodkézből történő vásárlás a körforgásos gazdaság egyik leghatékonyabb eszközévé. A vizsgált adatok alapján a használtruha-piac növekedési üteme jelenleg tízszerese a hagyományos kiskereskedelemének, amit elsősorban a Z-generáció értékrendje, a gazdasági racionalitás és a digitális platformok (pl. Vinted, Depop) kényelmi szolgáltatásai hajtanak. Az elemzés kitér a trend hajtóerőire: a környezettudatosság mellett az egyediség iránti vágy és a technológiai innovációk szerepére. Ugyanakkor az előadás kritikai szemmel is adózik a témának, érintve a „resale” piac gentrifikációját és a logisztikai lábnyom kérdését. A következtetések rávilágítanak arra, hogy a tudatos fogyasztói magatartás és a ruhadarabok élettartamának meghosszabbítása elengedhetetlen a divatipar ökológiai lábnyomának radikális csökkentéséhez. Az előadás üzenete egyértelmű: a legfenntarthatóbb ruhadarab az, amelyik már elkészült.

BÉNYEI BALÁZS

SPORTSTATISZTIKÁK FOGYASZTÓI MEGÍTÉLÉSE

Az információs és kommunikációs technológiák dinamikus fejlődése több új kutatási irányt megszületését eredményezte, amelyek közül a sportinformatika is egyre meghatározóbbá válik. A digitalizáció hatása ugyanakkor nem korlátozódik a sport szakmai hátterére: erőteljesen megjelenik a sporthoz kapcsolódó szolgáltatásokban és a szurkolói élményformálásban is. Jelen kutatás arra fókuszált, hogy a passzív sportfogyasztók mennyire fogékonyak a digitális sportélményekre és az adatokra épülő tartalmakra, kiemelten vizsgálva a mérkőzésekhez kapcsolódó statisztikai mutatók, illetve teljesítménymérő metrikák iránti érdeklődést és befogadási hajlandóságot.

A vizsgálat kérdőíves adatfelvétellel történt (N=222), amelyből a válaszoló sokaság demográfiai jellemzőin túl a sportfogyasztási szokás, valamint a digitalizációval és digitális kompetenciákkal kapcsolatos attitűdre is fény derült. A sportfogyasztói alcsoport (n=180) 38,3%-a úgy nyilatkozott, hogy a sportesemények otthoni követésének egyik fontos oka a közvetítések során elérhető többletinformáció (visszajátszások, statisztikák, szakértői értelmezések). Az eredmények szerint a teljesítményadatok iránti érdeklődés kifejezetten magas: a megkérdezettek 77,2%-a nyitott ezekre az információkra, illetve kifejezetten relevánsnak és érdekesnek ítéli meg azokat. A résztvevők azonos arányban tekintik hozzáadott értéknek a mérkőzések alatt elérhető, valós idejű statisztikai adatmegjelenítéseket is.

Következtetéseink támogatják az eltérő szurkolói rétegek digitális orientációjának pontosabb megértését, valamint hozzájárulhatnak annak feltérképezéséhez, hogy a helyszíni sporteseményekhez kapcsolódó digitális szolgáltatás milyen mértékben elfogadott, milyen szerepet tölthet be a fogyasztói élmény növelésében, és hol nyílhat tér innovatív fejlesztések bevezetésére.

BERENCSI ALEXA

TEJ VAGY ALTERNATÍVA? FOGYASZTÓI PREFERENCIÁK ÉS ÉRTÉKALAPÚ DÖNTÉSEK VIZSGÁLATA FENNTARTHATÓ ÉLELMISZER-VÁLASZTÁSOKBAN

A kutatás a fogyasztói magatartás és a fenntartható fogyasztás összefüggéseit vizsgálja, két egymásra épülő empirikus kutatási elemre építve. Az első kutatási szakaszban egy kérdőíves adatgyűjtés valósult meg Finnországban, amely a fogyasztói preferenciák feltárására irányult a tej és a növényi alapú tejalternatívák vásárlása kapcsán, különös tekintettel az ár-, íz-, egészség- és fenntarthatósági szempontokra. Ennek folytatásaként a magyarországi adatfelvétel a következő lépésként valósul meg. A második kutatási elem az általános értékek és a fenntartható fogyasztási alternatívák kapcsolatának vizsgálatára fókuszál a Schwartz-féle érték elmélet mentén. Ebben a fázisban a kérdőív módszertani és tartalmi kidolgozása már megtörtént, az empirikus adatfelvétel a tavaszi szemeszter során várható Finnországban és Magyarországon.

BIRHANU DABA CHALI

ESG PERFORMANCE AND FIRM FINANCIAL PERFORMANCE: MODERATING INSTITUTIONAL QUALITY AND GOVERNMENT EFFECTIVENESS.

This review indicates that the relationship between ESG performance and firm financial outcomes varies by firm performance measure and governance context. The performance measured by ROA, investing in ESG initially reduces profitability, particularly in developed markets; while ESG consistently improves market performance on Tobin's Q, signalling an increase in longer-term value for investors. The nature of country governance quality basically moderates these relationships, although in opposite directions. A high quality of regulation, government effectiveness, political stability, and absence of corruption enhance the positive link that benefits both ESG and financial performance because of the reduction of costs associated with the link and the ability of firms to harness benefits from their stakeholders. Conversely, these governance characteristics attenuate the positive link between ESG and market performance because complying with ESG standards becomes a basic requirement and not a distinguishing feature in a country with a high degree of governance. The evidence suggests that ESG creates value through different means over time: the current costs reduce accounting profitability while increased intangible assets, and good governance hasten the transformation of ESG investments into financial gain, while ESG is at the same time normalized as a competitive obligation.

BOGDÁN MIHÁLY

DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓ SORÁN ALKALMAZOTT JÓ GYAKORLATOK – ESETTANULMÁNY EGY MEZŐGAZDASÁGI NAGYVÁLLALATNÁL

A digitalizáció napjaink egyik legmeghatározóbb folyamata, amely jelentősen befolyásolja a vállalatok működési mechanizmusát. A technológiai fejlődésnek köszönhetően egyre több iparágban terjednek el a digitális megoldások, és ez alól a mezőgazdaság sem kivétel. A KSH 2020-as felmérése szerint a magyar gazdálkodók csupán 38%-a használt valamilyen digitális eszközt. Az utóbbi években fokozatosan bővült azon hazai gazdaságok száma, amelyek valamilyen digitális vagy innovatív megoldást alkalmaztak a mezőgazdasági termelés során. Ennek ellenére jelentős az elmaradás a közép- vagy nyugat-európai országok fejlettségi szintjéhez képest. A Van Veldhoven – Vanthienen (2023) szerzőpáros által készített szisztematikus irodalomelemzés azonosított olyan jó gyakorlatokat, amelyek segítségével szolgálnak a vállalatok számára a digitális transzformáció során. A kutatás során interjút készítettem egy mezőgazdasági nagyvállalat folyamatfejlesztési főosztályának vezetőjével, akinek feladatkörébe tartozik a vállalat digitális fejlettségének előmozdítása. Az interjúkérdések a korábban említett publikációban feltárt digitális jó gyakorlatokra épültek. Az esettanulmány bemutatja a vállalat által alkalmazott gyakorlatokat, valamint feltárja azokat az okokat, amelyek az egyes jó gyakorlatok alkalmazását akadályozzák.

BOROS HENRIETTA MÓNICA

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALKALMAZÁSÁNAK HATÁSA AZ ÉTELFOTÓK ÉSZLELT HITELESSÉGÉRE ÉS FIGYELEMKELTŐ EREJÉRE

A mesterséges intelligencia megjelenése jelentősen átalakította a marketing világot, az élelmiszeriparban alkalmazható vizuális eszköztárat kibővítve. Az élelmiszeripari vállalatok kommunikációjában az ételfotók kulcsszerepet játszanak a fogyasztói benyomások, érzelmek és a márkába vetett bizalom kialakításában. Jelen kutatás azt vizsgálta, hogy a mesterséges intelligencia által generált, illetve emberi fotók milyen módon hatnak a figyelemre, az érzelmi bevonódásra és a hitelesség észlelésére a valódi és a generált ételképeken.

A kutatás több egymásra épülő szakaszból állt. Elsőként szakirodalmi elemzés és szakértői interjúk alapján kerültek kialakításra az MI-alapú képgeneráláshoz alkalmazott, részletes fotográfiai paramétereket is tartalmazó promptok. Ezt követően szemkamerás vizsgálat zajlott, amelyben a résztvevők ételfotókat tekintettek meg. A kvantitatív eredményeket kvalitatív fókuszcsoportos vizsgálat egészítette ki, amely az érzelmi reakciókat, a hitelesség észlelését és a preferenciákat tárta fel.

Az eredmények alapján az MI-képek erőteljesebben vonzzák a figyelmet, míg az emberi fotók magasabb hitelességi megítélést és fogyasztói bizalmat értek el, ami pedig hosszú távon kedvez a márkahűség kialakulásának.

BUGLYÓ-NYAKAS ERZSÉBET

EGÉSZSÉG, IMÁZS ÉS BEFOLYÁS: HOGYAN BEFOLYÁSOLJÁK A KÖZÖSSÉGI MÉDIA

INFLUENZEREI A FOGYASZTÓI MAGATARTÁST MAGYARORSZÁGON

A közösségi média, az eWOM és az influenzerek napjaink szerves részét képezik, amelyek mind hatással vannak vásárlási szokásainkra, fogyasztói döntéshozatalunkra és egészségtudatosságunkra. A közösségi média influenzerek (SMI-k) fogyasztói magatartásra gyakorolt hatását vizsgáló tanulmány célja a magyar fogyasztók körében érvényesülő befolyásolási mechanizmusok feltárása volt, különös tekintettel az egészségtudatos fogyasztói magatartásra. A kutatás primer adatgyűjtésen, egy 506 fős, nem, életkor és településtípus szerint reprezentatív mintán alapult Magyarországon. Az adatok elemzéséhez konfirmatív faktoranalízist (CFA) alkalmaztunk. Az eredmények azt mutatták, hogy mind az influenzerek, mind a közösségi média használata jelentős pozitív hatással van a vásárlási viselkedésre, és az influenzerek hitelessége a legerősebb befolyásoló tényező. Fontos megjegyezni, hogy a fiatalabb, alacsonyabb iskolai végzettségű, és a kötetlen időbeosztású csoportok fogékonyabbak a digitális ajánlásokra. A kutatás kiemelte, hogy az Instagram és az eWOM (elektronikus szójhagyomány) erősebb befolyással bír a magyar fogyasztók körében, mint a TikTok. Az eredmények alapján egy influenszer hitelessége jelentősen növeli a bizalmat, amely a fogyasztók érzelmi kötődését és vásárlási szándékát közvetíti. Az eredmények rávilágítanak a hiteles interakciók és az észlelt társadalmi kapcsolatok növekvő fontosságára is, amelyek ma már a digitális bizalom mozgatórugói.

CHEN HANTANG

***SPATIO-TEMPORAL EVOLUTION AND DRIVING MECHANISMS OF MANUFACTURING
EMPLOYMENT DENSITY IN THE XIJIANG ECONOMIC BELT: A STUDY BASED ON
GTWR AND SOCIAL NETWORK ANALYSIS***

Understanding the evolution of manufacturing employment density (MED) in river basin economic belts is vital for regional coordination. This study examines China's Xijiang Economic Belt (XEB) using panel data from 2013 to 2023. We combined methods like the Gini coefficient, Social Network Analysis, and GTWR to analyze driving forces. Results show four key findings. First, spatial disparities persist with a Gini coefficient above 0.82, though overall concentration has weakened. Second, the pattern shifted from "unipolar agglomeration" to "multipolar linkage," yet the Guangzhou-Foshan core remains dominant. Third, the network structure is "contractive yet polycentric." Weak ties were removed while strong ties among core cities grew, maintaining network resilience. Fourth, driving factors differ by location. For instance, per capita GDP promotes MED in the eastern core but reduces it in the western hinterland. Conversely, university student numbers have a negative effect in the east but a positive one in the west. FDI impact also decreases from east to west. Consequently, uniform policies are inadequate, and policymakers must design differentiated strategies for the XEB.

CHRISTIAN BARIKA IGBEGHE

***FROM ENERGY SECURITY TO INSUFFICIENCY? THE DYNAMICS OF BIOMASS
ENERGY RENEWABILITY AND AGRICULTURAL SYSTEMS IN NIGERIA'S TROPICAL
RAINFOREST***

Biomass energy is often promoted as a pathway to energy security, particularly in tropical rainforest economies, due to its perceived abundance in these regions. However, the influence of traditional agricultural systems embedded within fragile ecological and institutional contexts on biomass energy renewability has received limited scholarly attention. This study therefore explores how local actors interpret renewability, navigate trade-offs between energy provision and agricultural sustainability, and respond to market dynamics, environmental degradation, and governance voids, especially in the context of energy transition at the community level in Nigeria's Niger Delta region. The work presents a qualitative account based on semi-structured interviews with ten community leaders and elders whose livelihoods and land-use practices are closely linked to biomass production and regeneration. By foregrounding community-level economic reasoning rather than treating renewability as a purely technical attribute, this paper highlights how biomass energy systems can shift from perceived renewability to nonrenewable and from sufficiency to insufficiency.

CSÁK KRISZTIÁN

A VEZETŐI INFLUENZER SZEREP EMPIRIKUS MEGKÖZELÍTÉSE: EGY KIS MINTÁS

VIZSGÁLAT TANULSÁGAI

A tanulmány a vállalatvezetők közösségi médiában megjelenő aktivitását vizsgálja, különös tekintettel az online kommunikáció formáira és céljaira. A kutatás feltáró jellegű, kis mintás kvalitatív vizsgálaton alapul, amely három hazai és három nemzetközi vezető közösségimédia-használatát elemzi. Az eredmények jelentős eltéréseket mutatnak a vezetők online jelenlétének intenzitásában, tartalmi jellemzőiben és kommunikációs gyakorlatában. A vizsgálat feltárja, hogy egyes vezetők kommunikációja influenszeri jegyeket mutat, míg mások elsősorban formális, szervezeti keretek között használják a közösségi média felületeit. A szakirodalmi megállapítások szerint a vezetők közösségi médiában tanúsított aktivitása jelentős hatással lehet a szervezetek külső megítélésére is. A tanulmány a vezetői közösségimédia-használat eltérő mintázatainak azonosításával járulhat hozzá a további empirikus kutatások megalapozásához.

CSEKK JÁNOS

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSALÁDOK MUNKAERŐPIACI ÉS JÖVEDELMI HELYZETÉNEK VÁLTOZÁSA A LAKHATÁSI MOBILITÁS TÜKRÉBEN

A szegregátumokban élő, hátrányos helyzetű és/vagy roma származású emberek gazdasági aktivitásának növelése, munkaerőpiaci státuszuk erősítése kiemelt társadalom- és gazdaságpolitikai cél. Ennek elérését segítheti a pályázati forrásból támogatott lakhatási mobilizáció, ami hozzájárulhat a költözésben érintett családok munkaerőpiaci helyzetének, tanulási attitűdjének, aktív jövedelem szerző képességének javításához. Ez a szükséges szociális transferek mértékének csökkentése mellett hozzájárul a nemzet gazdaságának működőképességéhez és erősíti a társadalmi kohéziót is.

Egy kistélepülésén végzett korábbi interjús kutatásban ezért azt is vizsgáltuk, hogy egy lakhatási mobilitást is biztosító felzárkózási célú integrációs program milyen hatással van a beavatkozással érintett hátrányos helyzetű családok felnőtt tagjainak munkaerőpiaci státuszára, aktivitására, valamint a háztartások jövedelmi helyzetére, és ezek között milyen összefüggés mutatható ki?

A kutatás szerint a lakhatási mobilitás egyaránt pozitívan hatott az érintett családok jólétére (welfare) és jóllétére (well-being). Bizonyos esetekben áttételesen támogatta az aktív korúak munkaerőpiaci státuszának javulását is, ami által többletbevételhez jutottak a háztartások, de ezzel párhuzamosan lakhatási kiadásuk is növekedtek.

CSUNYÓ NOÉMI

A GEOPOLITIKAI TRENDEK HATÁSA A VILÁGGAZDASÁGI FOLYAMATOKRA ÉS

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOKRA: EGY ÚJABB BIPOLÁRIS TENGELY

FELEMELKEDÉSÉNEK LEHETŐSÉGE

A kutatás a jelenlegi nemzetközi világrend átalakulásának folyamatait vizsgálja, különös tekintettel a hatalmi struktúrák és a befolyásgyakorlás eszközeinek átrendeződésére. Kiindulópontja, hogy a fegyveres konfliktusok tartós jelenléte mellett a világrend formálódását egyre inkább a gazdasági, technológiai és intézményi dimenziókban megvalósuló versengés határozza meg. Az elemzés a globális rendszerben zajló fragmentációs folyamatokra és az ezekkel párhuzamosan kialakuló blokkosodási tendenciákra összpontosít, amelyek a hidegháborút követő liberális világrend strukturális korlátaira világítanak rá. Az értekezés azt vizsgálja, hogy létrejöhét-e egy új, két domináns geopolitikai-gazdasági pólus köré szerveződött – a kölcsönös gazdasági függések miatt nem egy klasszikus értelemben vett, hanem egy sajátos, új típusú – bipoláris világrend, aminek a két központi szereplője az Amerikai Egyesült Államok és Kína.

DANIEL KIBET KOECH

***AN EXAMINATION OF INTERNATIONALIZATION IN KENYAN
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS FROM THE STRATEGIC INTENT
PERSPECTIVE***

This study emphasises how Kenyan universities actively engage with regional and global trends to enhance their academic standing, attract diverse student populations, foster international partnerships, and ultimately achieve globalisation, driven by the need to access and contribute to global knowledge production within a competitive environment. Findings demonstrate that the internationalisation of Kenyan higher education institutions mirrors the extent of regionalisation as it establishes its unique position in the internationalisation process. The findings reveal that the strategic intent to establish institutions' vision, commit to it, and implement it is being undermined at Kenyan universities by inadequate leadership, lack of commitment, and insufficient financial, human, and technological resources. Subpar worldwide rankings and inadequate physical infrastructure have also impeded the rate of internationalization. We recommend that higher education institutions cultivate strong partnerships with governmental and non-governmental organisations to broaden their financing sources. Global partnerships with prestigious higher education institutions beyond Africa should be created. The enhancement of university facilities can be realized by intentionally upgrading the infrastructure of higher education institutions to align with worldwide norms, investing in contemporary technology and human resources, and devoting adequate financing to ensure effective implementation.

DÁRIO SACHICOLA VICTOR

THE INFLUENCE GREEN CERTIFICATIONS ON COMMERCIAL PROPERTY VALUES

This study investigates the influence of green certifications, particularly BREEAM, on commercial property values by using Green Book certified assessments. The study employs hedonic pricing models, it analyses rental premiums and sales prices for certified versus non-certified office buildings across multiple countries. Findings reveal that green certifications yield value premiums driven by energy savings, tenant demand, and prestige signalling, although effects vary by market maturity and actual performance post-certification. While premiums are evident in developed markets, gaps persist in emerging economies. The need to incentivize certifications to enhance sustainability and investor returns persists in emerging markets

DEJSI QORRI

***THE ROLE OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN AGRICULTURAL LABOR-
SAVING TECHNOLOGIES: AN INTEGRATIVE REVIEW AND SCIENCE MAPPING***

The integrative role of human resource management continues to rise as a topic in sustainable and smart agriculture. This dual focus emphasizes new solutions for agricultural businesses and rural areas, incorporating academic concepts with practical implementations to address the pressing challenges coming from the implementation of labor-saving technologies. The study employs the integrative review method, along with science mapping of literature. After a careful selection of studies from the Scopus database, we included 149 papers for our analysis. Our findings suggest that the overall scholarly work has been concentrated on the topics of entrepreneurship and organizational structure. We conclude that the literature is mostly directed toward sustainability development goals such as gender, diversity, and youth. The current trends topics are “collective action” and “artificial intelligence”. Furthermore, our study offered insights into developing and emerging themes, trends, and future directions. The HRM functions that play a pivotal role in the adoption of labor-saving technology adoption are knowledge management, change management, labor allocation, sustainability allocation, and regulatory compliance. Moreover, we provided the practical implementation of the HRM roles and future directions. This study benefits agricultural researchers, agricultural managers, and policymakers because it gives a comprehensive and interdisciplinary perspective.

DHITA WIDYA PUTRI

FROM RECOVERY TO TRANSFORMATION: LEADERSHIP, PUBLIC SERVICES, AND DIGITAL CAPABILITY IN INDONESIAN HIGHER EDUCATION

The COVID-19 pandemic has highlighted structural gaps in Indonesia's higher education system, particularly in leadership, public service management, and digital skills. Instead of framing post-pandemic recovery as remediating losses, this study shifts the emphasis to enduring institutional changes. The study will detail the findings from the first stages of doctoral research, *From Recovery to Transformation: Leadership, Public Services, and Digital Capability in Indonesian Higher Education*. From a foresight perspective, this qualitative-dominant, convergent mixed-methods study employs in-depth interviews with higher education executives in Jakarta, Indonesian Ministry of Higher Education monitoring and evaluation data from 2022-2025, 54 HEI leaders' best practices, and national policy documents as primary sources. Data from all sources has been gathered, and the research is now in the analysis and discussion phase. Preliminary findings suggest that transformational and adaptive leadership are crucial to closing policy-to-practice gaps, advancing digital public governance, and improving public services. This research, as an initial study for a doctoral dissertation, encapsulates the leadership dimension of institutional resilience and change in Indonesian higher education.

DIENES BALÁZS BENCE

A TECHNOLÓGIAI TÉNYEZŐK SZEREPE A GYÓGYSZERIPARI ELLÁTÁSI LÁNCOK SÉRÜLÉKENYSÉGÉBEN

Kutatásomban a globális gyógyszerellátási lánc egyik legkritikusabb problémáját, a gyógyszerhiányok (drug shortages) strukturális okait vizsgálom. Míg a szakirodalom és a közvélekedés jelentős része a piaci mechanizmusokra, az árversenyre és a gazdasági döntésekre fókuszál, én a gyártástechnológiai komplexitás szerepét helyezem a középpontba. Az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalának (FDA) adatait felhasználva, nagy mintás kvantitatív elemzéssel modellezem a különböző gyógyszerformák ellátási kockázatát.

Központi hipotézisem, hogy a steril injekciós készítmények gyártásából fakadó inherens instabilitás erősebb prediktora a hiánynak, mint a gyártó vállalat mérete vagy a piaci koncentráció mértéke. Megközelítésem arra keresi a választ, hogy a technológiai kitettség önmagában mennyivel növeli az ellátási lánc sérülékenységét a hagyományos, szilárd gyógyszerformákhoz (pl. tabletták) képest.

DR. CSONTNÉ VEZENDI LEILA

***MILYEN TÉNYEZŐK FORMÁLJÁK A HALLGATÓK ELÉGEDETTSÉGÉT? A DEBRECENI
EGYETEM MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI GYAKORLATÁNAK ELEMZÉSE***

A hallgatói elégedettség meghatározó szerepet játszik a felsőoktatási intézmények minőségének, versenyképességének és hosszú távú működésének biztosításában. A tanulmány célja a Debreceni Egyetem hallgatói elégedettségének vizsgálata, valamint a minőségbiztosítási rendszerhez kapcsolódó fejlesztési lehetőségek feltárása. A kutatás elméleti háttérét a minőségmenedzsment rendszerek, különösen a Total Quality Management (TQM) szemlélete, valamint a Magyar Akkreditációs Bizottság szerepének bemutatása adja. Az empirikus vizsgálat kérdőíves módszerrel, az EvaSys rendszer segítségével valósult meg 2022-ben és 2023-ban, összesen 2403 aktív, magyar nyelvű képzésben tanuló hallgató bevonásával. Az eredmények szerint a hallgatók többsége összességében elégedett az oktatás színvonalával és az egyetemi szolgáltatásokkal, ugyanakkor fejlesztési igény mutatkozik a gyakorlati oktatás, a nyelvtanulási lehetőségek, a kollégiumi infrastruktúra és az oktató–hallgató kommunikáció területén. A kutatás rámutat arra is, hogy az intézményi akkreditáció fogalma kevésbé ismert a hallgatók körében. A tanulmány hangsúlyozza a hallgatói visszajelzések rendszeres, strukturált felhasználásának jelentőségét az intézményi fejlesztések támogatásában.

DR. SZILÁGYI GÁBOR

A SZELLEMI ALKOTÁSOK SZEREPE AZ INMATERILÁLIS VAGYONBAN: KAPCSOLAT A SZELLEMI TULAJDON ÉS A VÁLLALATI TELJESÍTMÉNY KÖZÖTT AZ EURÓPAI GYAKORLAT TÜKRÉBEN

A tudásalapú gazdaságban az immateriális javak – különösen a szellemi alkotások – meghatározó szerepet töltenek be a vállalati értékteremtésben. E kutatás célja annak vizsgálata, hogy a szellemi tulajdonjogok (szabadalmak, védjegyek, formatervezési minták) birtoklása milyen mértékben befolyásolja a vállalatok pénzügyi teljesítményét. Az Európai Szabadalmi Hivatal és az EUIPO közös tanulmányai szerint a szellemi tulajdonnal rendelkező európai vállalatok átlagosan 23,8%-kal magasabb egy főre jutó árbevételt produkálnak, mint versenytársaik. A kutatás középpontjában a szellemi alkotások mint az immateriális vagyon kulcselemei állnak, elemezve azok értékelési módszertanát, a vállalati eredményességre gyakorolt hatásukat, valamint a magyar és európai vállalatok gyakorlatát. A vizsgálat betekintést nyújt abba, hogy a szellemi tulajdon stratégiai menedzsmentje hogyan járul hozzá a fenntartható versenyelőny kiépítéséhez a digitális transzformáció korában, különös tekintettel a KKV-szektorra.

DR. VÉGHNÉ MADARASI VERONIKA

A MUNKAFÜGGŐSÉG A DEVIÁNS SZERVEZETI MAGATARTÁS ÚJ FORMÁJA?

Az előadásban azon kérdés körbejárása történik, hogy tekinthető-e a munkafüggőség a deviáns szervezeti magatartás új formájának a mai globális, felgyorsult munkakörnyezetben. A kérdés megválaszolására egy PRISMA eljáráson alapuló szisztematikus szakirodalomelemzés eredményeinek áttekintése mentén kerül sor. A keresés eredményeként a kezdeti 44.000 publikációt további menedzsment- és személyiségfókuszú szűrések alkalmazását követően 31 releváns tanulmányra szűkítettük. Az eredmények három fő dimenzió mentén – egyéni tényezők, szervezeti körülmények és lehetséges következmények – mutatják be a jelenséget. Az elemzés rávilágít arra, hogy a perfekcionizmus, a túlzott munkaterhelés és a rugalmas munkavégzés miatti határvesztés jelentős kockázati tényezők a munkafüggőség kialakulásában. Bár a munkafüggőség rövid távon látszólagos teljesítménynövekedést mutathat, hosszú távon károsítja az egyéni egészséget (kiégés, szorongás), rombolja a társas kapcsolatokat, és szervezeti szinten is kontraproduktívvá válik a stressz okozta normatorzítás miatt. Fő konklúzió, hogy a munkafüggőség olyan rejtett deviancia, amely eltér az előre vivő szervezeti működést támogató normáktól és káros hatással bír szervezeti és egyéni szinten egyaránt.

EMMANUEL JEFFREY DZAGE

DOES EARLY-STAGE MINING IMPLY EARLY-STAGE RESPONSIBILITY? EXPLORING CSR CHALLENGES IN THE EARLY STAGES OF MINING PROJECTS IN GHANA.

Being one of the initial activities towards the commissioning of a new mine, minerals exploration plays a pivotal role in sustaining the global mining industry. Given its important implications on nature and affected mining communities, the operations at this stage of the mining value chain also trigger some corporate social responsibilities (CSR)—although there is limited literature that has explored this dynamic. This paper investigates the challenges minerals exploration companies (also known as junior companies) encounter in operationalizing CSR right at the initial stages of mining projects using perspectives from five junior companies in Ghana's mining industry. The data was obtained through extensive qualitative research that included in-depth interviews, focus group discussions with industry experts and regulators and field observations. The findings reveal various concerns including limited attention to social and environmental concerns, frequent changes in ownership and lack of inclusive decision-making by junior companies impede their commitment to CSR undertakings during exploration projects. Among other things, the study recommends a more transparent and inclusive governance and reform in mineral exploration and development policies and regulations which prioritize CSR commitments at all phases of mining projects.

ERDÉLYI-MADAI RÉKA

A TELEMEDICINÁN ALAPULÓ DIAGNOSZTIKAI LEHETŐSÉGEK A FŐBB NEM FERTŐZŐ BETEGSÉGEK ESETÉBEN MAGYARORSZÁGON - FELTÁRÓ SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS ÉS ELŐZETES RENDSZERSZINTŰ ÉRTEKEZÉS

A nem fertőző betegségek (NFB-k), köztük az elhízás, a szív- és érrendszeri betegségek, a cukorbetegség és az osteoporózis, jelentős közegészségügyi és gazdasági terhet rónak Magyarországra. A digitális egészségügyi technológiák növekvő elérhetősége ellenére a korai diagnózis és a folyamatos monitorozás továbbra is elégtelen.

A tanulmány célja a főbb nem fertőző betegségekhez kapcsolódó telemedicinán alapuló megoldások technikai elérhetőségének, diagnosztikai alkalmazhatóságának és indikatív költség jellemzőinek értékelése Magyarországon.

A tanulmány egy előzetes feltáró szakirodalmi áttekintést mutat be, amely elsősorban másodlagos kutatási módszereken alapul. A 2015 és 2024 között megjelent, lektorált nemzetközi szakirodalmat, egészségpolitikai dokumentumokat és piaci adatokat elemeztük.

A telemedicinán alapuló diagnosztikai technológiák technológiailag érettek és széles körben hozzáférhetők az egyes vizsgált betegségcsoportok esetében. Ugyanakkor a magyar egészségügyi rendszerbe történő integrációjuk továbbra is széttagolt, elsősorban szabályozási, finanszírozási és interoperabilitási korlátok miatt.

A telemedicina jelentős potenciállal rendelkezik a főbb nem fertőző betegségek korai diagnózisának és monitorozásának támogatásában.

ESAYAS DEGAGO

FROM MICROAGGRESSIONS TO MAJOR CONSEQUENCES: A SYSTEMATIC REVIEW OF WORKPLACE INCIVILITY AND ITS ORGANIZATIONAL IMPLICATIONS

This systematic review synthesizes research on workplace incivility, examining the impact of supervisor, coworker, customer, and multi-source incivility on organizational outcomes. Utilizing a PRISMA-based methodology, 30 studies were included. Findings indicate that incivility negatively affects performance, engagement, commitment, organizational citizenship behavior (OCB), and turnover intention. Mediating mechanisms include emotional exhaustion, motivation depletion, and trust erosion, while moderators such as transformational leadership, perceived organizational support, emotional intelligence, and resilience buffer these effects. Sectoral nuances reveal service sectors are particularly vulnerable to customer incivility, whereas hierarchical roles magnify supervisor incivility effects. The review integrates findings into a comprehensive conceptual framework, highlighting theoretical and practical implications, identifying research gaps, and offering future directions.

Keywords: Workplace incivility, supervisor incivility, coworker incivility, customer incivility, organizational outcomes, mediators, moderators, systematic review

FABIANO LLANAJ

TOURISM SECTOR ANALYSIS IN ALBANIA

Background: The tourism sector in Albania continues to expand contributing in the national economy. However, the challenges related to the sustainability prevail. As such, this paper synthesizes challenges and opportunities of local authorities and stakeholders in the sustainable tourism development in Albania, and estimates tourism flows. Methods: The methods used were chain index analysis (2014-2024) of tourism statistics along with a narrative review for tourism sector. The Sustainable Policy Framework of the Caribbean Region has been adapted to the case of Albania. Results: Foreign arrivals increased from 5.93 million (2018) to 11.7 million (2024), with a disruption in 2020 due to COVID-19 (2.66 million). Regional post-pandemic recovery varied significantly, and Central/Eastern Europe experiencing the best post-pandemic recovery (393.7% in 2021). Conclusions: Our study offers a practical approach of opportunities and challenges related to sustainability context, with a detailed sectorial analysis.

GALAMBOS TÍMEA

A FENNTARTHATÓSÁGI VEZETÉSI MODELL ÚJABB SAJÁTOSSÁGAI ÉS A VEZETÉSI FUNKCIÓK ÖSSZEFÜGGÉSE.

Az előadásomban 15 hazai és nemzetközi forrás tartalomelemzésére építve bemutatom, hogyan alakulnak át a klasszikus menedzsmentfunkciók – tervezés, szervezés, irányítás, koordináció és kontroll – a klímaváltozás, az erőforrás-korlátok és a társadalmi elvárások nyomására. Megmutatom, miként kerülnek a stratégia fókuszába a Triple Bottom Line, vagyis a hármas mérleg elve és ESG-célok, milyen új struktúrák és szerepek (CSO, zöld munkacsoportok) támogatják a végrehajtást, és miért kulcs az értékalapú, empatikus vezetés. A klasszikus vezetési funkciók fenntarthatósági szempontból nem elveszítik jelentőségüket, hanem új tartalommal bővülnek. A vezetés szerepe így már nem kizárólag a működtetésre, hanem a jövőformálásra és értékteremtésre is kiterjed. A fenntartható vezetés nem menedzsmentdivat, hanem rendszerszintű változás.

GERGELY NORBERT

AZ ERDÉLYI KERESKEDELMI SZÁLLÁSHELYEK VISZONYULÁSA AZ AKTUÁLIS TURISZTIKAI TRENDEKHEZ

A kutatás az erdélyi kereskedelmi szálláshelyek menedzsmentgyakorlatának, versenyképességének és fejlesztési irányainak feltárására irányult. A kutatás primer adatgyűjtésen alapult a 2025. január 27. és július 25. közötti időszakban zajlott online strukturált kérdőív segítségével. Az adatfelvétel során az erdélyi szálláshelyek elérhetőségei a romániai Turisztikai Minisztérium nyilvános adatbázisából származtak. A kérdőívet magyar és román nyelven összesen 131 vállalkozás töltötte ki, amelyekből 120 működött az erdélyi régióban.

Az eredmények alapján az erdélyi szálláshelyek többsége kis kapacitású, elsősorban belföldi, szabadidős és családos vendégekért szolgál ki, átlagosan 45% körüli kapacitáskihasználtsággal. Versenyelőnyként az optimális elhelyezkedést, a kedvező ár-érték arányt és a szolgáltatások minőségét jelölték meg. A beruházások főként a wellness- és infrastrukturális fejlesztésekre irányultak, a digitalizációs megoldások alkalmazása még korlátozott. A jövőbeli tervek között kiemelt szerepet kapnak a szolgáltatásbővítés, az energiahatékony és fenntartható megoldások, valamint a marketingtevékenységek erősítése. A kutatás eredményei gyakorlati iránymutatást nyújtanak a térség turisztikai szereplői számára a versenyképesség és a fenntartható fejlődés erősítése érdekében.

HELMECZI GABRIELLA

A GYÓGYFÜRDŐK KUTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI ÉSZAK-ALFÖLD EGÉSZSÉGTURIZMUSÁBAN

Az egészségturizmuson belül a gyógyfürdő szolgáltatások kutatása kiemelten fontos, mivel a mozgásszervi megbetegedésekben érintett betegek száma folyamatosan növekszik. Ugyanakkor e terület vizsgálata számos nehézséggel és korláttal jár: a gyógyfürdők eltérő szolgáltatási kínálata, vendégköre, területi elhelyezkedése és intézményi működése indokoltá teszi a célzott tudományos kutatást.

A kutatás célja annak feltárása, hogy az Észak-Alföldi régió gyógyfürdői milyen szerepet töltenek be a mozgásszervi betegek ellátásában, valamint milyen fejlesztési lehetőségek és korlátok jelennek meg a társadalombiztosítás által támogatott fürdőgyógyászati kezelések gyakorlatában. Az adatgyűjtés regionális fókuszban, az Észak-Alföld gyógyfürdőiben zajlott.

A vizsgálat több mint 500 fő bevonásával, 10 gyógyfürdőben végzett, helyszíni, személyes kérdőíves felmérésen alapul, amely a szocio-demográfiai jellemzőket, az egészségi állapotot és a fürdőgyógyászati kezelésekhöz kapcsolódó tapasztalatokat elemzi. A célcsoport sajátosságai miatt az online adatfelvétel nem volt alkalmazható. A kutatás célja továbbá annak feltárása, hogy a betegek tapasztalatai, elégedettsége, hozzáférési lehetőségei és egészségturisztikai magatartása alapján milyen fejlesztési irányok jelölhetők ki a társadalombiztosítási támogatott fürdőgyógyászati kezelések és a gyógyfürdők szolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

HONG FUYING

THE ROLE OF US TARIFF SHOCK ON THE EU

This study analyzes the transmission mechanisms and distributional impacts of the United States (U.S.) tariff shocks on the European Union (EU), focusing on the role of trade networks and member states' heterogeneous economic structures. Using a counterfactual framework and quantitative trade analysis, we integrate global input-output data with a model incorporating strategic policy interaction and regional heterogeneity to simulate shock propagation.

IGAZ SZABOLCS

MINIMALISTA KONTROLLING - PÉNZÜGYI INSTABILITÁS ÉS FIZETÉSKÉPTELENSÉGI KOCKÁZAT ELŐREJELZÉS FORMÁLIS VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZER NÉLKÜL

A hazai kis- és mikrovállalkozások jelentős része nem rendelkezik formális ERP rendszerrel, ugyanakkor pénzügyi működésük stabilitása kulcsfontosságú a saját fennmaradásuk és a gazdaság egészének szempontjából is. Ezen vállalkozásoknál a fizetési képesség kialakulása jellemzően nem egy hirtelen bekövetkező esemény, hanem egy fokozatosan romló pénzügyi, likviditási helyzet eredménye, mely a megfelelő eszközök alkalmazásával időben felismerhető lenne.

Az előadás célja annak a bemutatása, hogy a controlling eszkörendszer – ERP rendszer hiányában – milyen módon képes korai figyelmeztető jelzéseket adni a fizetési képességgel fenyegető helyzet bekövetkezésének valószínűsége esetén.

A bemutatott megközelítés rámutat arra, hogy a controlling indikátorok hogyan járulhatnak hozzá – ingyenesen – a vezetői döntéshozatal megalapozásához és a pénzügyi válsághelyzetek megelőzéséhez a vállalkozások napi gyakorlatában.

Az előadás újszerűsége abban rejlik, hogy a controllingot nem kiegészítő, hanem rendszerhelyettesítő eszközként értelmezi az előadó. Ez a megközelítés szakít azzal az implicit feltételezéssel, hogy a fizetési képesség előrejelzése kizárólag bonyolult matematikai-pénzügyi-informatikai modelleken alapuló csődelőjelző modellekre építhető, mely software-ek előállítására, majd megvásárlására és üzemeltetésére csupán jelentős költségek mellett biztosítható.

JÁHN ALEXANDRA NOÉMI

SPORTFOGYASZTÁS ÉS AZOK AKADÁLYOZÓ TÉNYEZŐI

A kutatásom a szabadidősport és az életminőség kapcsolatát vizsgálja, áttekintve a rendszeres fizikai aktivitás fiziológiai, mentális és gazdasági hatásait. A kutatásom a nemzetközi szakirodalom, valamint a WHO és az Eurobarometer friss adatbázisainak elemzésével helyezi kontextusba a fizikai inaktivitás globális és európai trendjeit. Kiemelt figyelmet fordítva a magyarországi helyzetkép feltárására, összevetve a hazai sportolási szokásokat a nemzetközi tendenciákkal. Az elemzésem során szeretnék kitérni a társadalmi-gazdasági státuszra, a demográfiai mutatókra és a sportolási hajlandóság közötti összefüggésekre, valamint, hogy feltárjam a rendszeres testmozgást gátló legfőbb infrastrukturális és egyéni akadályozó tényezőket. A célom, hogy rávilágítsak a beavatkozási pontokra, amelyekkel csökkenthető a társadalmi szintű inaktivitás.

KARÁDI NÓRA

AZ ÉLELMISZERPAZARLÁS KIHÍVÁSAI A HAZAI HÁZTARTÁSOKBAN ÉS A KÖZÉTKEZTETÉSBEN

Az élelmiszerpazarlás napjaink egyik legsúlyosabb globális problémája, amely jelentős gazdasági és környezeti következményekkel jár. Bár a közbeszédben elsősorban a háztartások kerülnek előtérbe, a pazarlás nem elhanyagolható mértékben jelenik meg a közétkeztetés területén sem. Míg a háztartásokban leggyakrabban a túlkészletezés és a helytelen tárolási szokások vezetnek az élelmiszerek kidobásához, addig a közétkeztetésben a fogyasztói igényekhez nehezen igazítható menütervezés, az adagolási problémák, valamint a szigorú élelmiszer-biztonsági előírások eredményeznek jelentős mennyiségű hulladékot. Az élelmiszerpazarlás mérséklése mindkét területen kiemelt jelentőségű, hiszen hozzájárul a természeti erőforrások megóvásához, a környezeti terhelés csökkentéséhez, valamint a fenntartható élelmiszer-termelés és -fogyasztás előmozdításához.

KERTÉSZ BALÁZS

A BETEGEK MAGÁNEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOKKAL KAPCSOLATOS PREFERENCIÁINAK FELTÁRÁSA DISZKRÉT VÁLASZTÁSI KÍSÉRLET SEGÍTSÉGÉVEL MAGYARORSZÁGON

Magyarország kettős egészségügyi rendszerében a magánegészségügy térnyerése miatt kulcsfontosságú a betegek preferenciáinak feltárása. A tartós alulfinanszírozottság, a hosszú várakozás és a korlátozott hozzáférés az állami ellátásban a magánszektor fő ösztönzői. Országosan reprezentatív mintán (n=1014) diszkrét választási kísérletet (DCE) végeztem, amelyet előzetes best-worst scaling (BWS) alapján állítottunk össze. A DCE a költséget, a szolgáltató távolságát, az időpontok elérhetőségét, a hírnevet és a klinika típusát vizsgálta; a résztvevők 8 döntési helyzetben három magánszolgáltatás és egy „maradok az államban” opció között választottak. Feltételes logit becslést (CL) és fizetési hajlandóságot (WTP) számoltam. A közelség bizonyult a legfontosabbnak (44%), majd a költség (34%) és a foglalási idő (15%); a hírnév és a típus hatása mérsékeltebb volt. Az eredmények szerint a magyar betegek pragmatikusan, elsősorban hozzáférhetőség és megfizethetőség alapján döntenek, ami támpontot adhat szolgáltatói stratégiáknak és célzott szakpolitikai beavatkozásoknak a vegyes ellátási környezetben. Az eredmények az árképzés, a kapacitás szervezés és a földrajzi lefedettség finomhangolását országosan különösen most indokolják.

KÉSZ ANASZTÁZIA

A SPORTFINANSZÍROZÁS ÁTALAKULÁSA A GLOBALIZÁCIÓ TÜKRÉBEN

A sport a 21. századra globális iparággá vált, ahol a médiabevételek, a nemzetközi befektetések és a szponzoráció meghatározó szerepet játszanak. A globalizáció hatására a sportfinanszírozás szerkezete átalakult: a helyi bevételekre épülő modelleket felváltották a transznacionális források. A tanulmány célja feltárni, miként járul hozzá ez a folyamat a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek erősödéséhez. A kutatás szisztematikus szakirodalmi áttekintésen alapul, 2000-2024 között megjelent nemzetközi publikációk elemzésével. Az eredmények szerint a globális bevételi mechanizmusok főként a nagy piaci értékű sportágakat és klubokat részesítik előnyben, míg a kisebb sportágak és periférikus régiók háttérbe szorulnak. A következtetések hangsúlyozzák a fenntarthatóbb és méltányosabb finanszírozási modellek szükségességét a sport társadalmi integráló szerepének erősítéséhez.

Kulcsszavak: sport globalizációja, sportfinanszírozás, médiabevételek, társadalmi egyenlőtlenségek, sportgazdaság.

KISS ANIKÓ ILONA

***DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓ ÉS STRATÉGIAI
PARTNERKAPCSOLATOK A FELSŐOKTATÁSBAN: A DEBRECENI
EGYETEM KOMMUNIKÁCIÓS GYAKORLATÁNAK EMPIRIKUS
VIZSGÁLATA***

A tanulmány célja feltárni, hogyan működik a Debreceni Egyetem és vállalati/intézményi partnerei közötti kommunikáció. A kutatásunk arra keresi a választ, hogy a B2B együttműködésekben milyen kommunikációs gyakorlatok bizonyultak hatékonyak, hogyan illeszkednek ezek a nemzetközi szakirodalomban megjelent trendekhez, illetve milyen fejlesztések járulhatnak hozzá a stratégiai partnerkapcsolatok elmélyítéséhez. A kutatás kvalitatív módszertant alkalmazott. Félig strukturált interjúk készültek a Debreceni Egyetem több vállalati és intézményi partnerével, amelyek elemzése tematikusan történt. A megállapításokat összevetettük a releváns nemzetközi szakirodalommal, különös tekintettel a B2B kommunikáció digitalizációjára, a felsőoktatási márképítésre, továbbá az egyetem-ipar együttműködési modellekre. A partnerek elsősorban a professzionális, informatív és gyors csatornákat részesítik előnyben, mint a weboldal, a LinkedIn és a hírlevelek. Jelentős igény mutatkozott a folyó kutatásokról, együttműködési lehetőségekről és innovációs projektekről szóló rendszeres tájékoztatás iránt. Az eredmények illeszkednek a korábbi kutatásokhoz, amelyek a digitális csatornák egyre erősödő stratégiai szerepét és a vizuális identitás jelentőségét hangsúlyozzák a felsőoktatási B2B kapcsolatokban.

KOLLÁR LÁSZLÓ

2IN1: AUTENTIKUS ÉS SZOLGÁLÓ VEZETÉSI KULTÚRA KUTATÁSA ÉS FEJLESZTÉSE

EGY LÉPÉSBEN

A tanulmány célja egy olyan online mérési és visszajelző rendszer bemutatása, amely az autentikus és a szolgáló vezetés elméleti modelljeit ötvözi a magyarországi kis- és középvállalkozások (KKV-k) gyakorlatában. A kutatás az Authentic Leadership Integrated Questionnaire (AL-IQ) és a Servant Leadership Survey (SLS-18) validált mérőeszközeire épül, és egy többforrású (vezetői önértékelés + legalább két munkatársi értékelés), anonim adatfelvételi logikát alkalmaz. Az online felület nem csupán adatgyűjtésre szolgál, hanem a kitöltéssel párhuzamosan közérthető módon bemutatja a pozitív vezetési stílusok kulcsdimenzióit, majd automatikusan generált, vizuális riport formájában azonnali fejlesztési visszajelzést és gyakorlati javaslatokat nyújt a vezetők számára. A megközelítés hidat képez a tudományos mérés és a vezetőfejlesztési gyakorlat között, elősegítve a pozitív vezetési szemlélet terjedését a KKV-szektorban.

KOVÁCS NÁNDOR

KONTROLLING ÉS PDCA-CIKLUS MEGFELELTETÉSE A MAGYAR

ÁLLAMHÁZTARTÁSBAN: A KKVTR SZEREPE

A tanulmány azt vizsgálja, hogy a kontrolling szemlélet és a PDCA-ciklus elemei miként jelennek meg a magyar államháztartás intézményi gyakorlatában a Magyar Államkincstár által működtetett Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszer (KKVTR) működésén keresztül. Az elemzés bemutatja, hogy a rendszer informatikai és jogszabályi keretei miként teszik lehetővé a tervezés (Plan), a végrehajtás (Do) és az ellenőrzés (Check) intézményesült, részben automatizált megvalósulását, miközben a korrekció (Act) fázisa jellemzően adminisztratív és központi módon tud jellemzően érvényesülni. A KKVTR nem klasszikus teljesítménymenedzsment-eszköz, ugyanakkor alkalmas a PDCA-logika strukturált leképezésére és a gazdálkodási-költségvetési kontrolling funkciók támogatására, mely egyszerre szolgálja a pénzügyi fegyelmet és az elszámoltathatóságot, miközben korlátozott teret enged a szervezeti tanulásnak.

KOVÁCS PÉTER ZSOLT

A SPORTFOTÓK OLVASOTTSÁGI ADATOKRA GYAKOROLT HATÁSA ÉS GAZDASÁGI

JELENTŐSÉGE NAPJAINKBAN

A technológiai fejlődés hatására a sport és média kapcsolata egyre szorosabbá vált, különösen a vizuális tartalmak térnyerése révén. Jelen kutatás célja annak vizsgálata, hogy a sportfotók milyen hatást gyakorolnak az online és offline sportcikkek olvasottságára. A 221 fős kérdőíves felmérés eredményei alapján megállapítható, hogy az olvasók figyelmét leginkább a dinamikus akciójeleneteket, érzelmeket és kulcspillanatokot ábrázoló képek ragadják meg. A DVSC labdarúgócsapatához kapcsolódó tartalmak elemzése rámutat arra is, hogy a képek minősége, mérete és mennyisége jelentős hatással van a cikkek vonzerejére. A vizuális elemek tudatos alkalmazása nemcsak a figyelemfelkeltésben, hanem az olvasói érdeklődés fenntartásában is kulcsszerepet játszhat. A professzionális sportfotózás így nemcsak tartalmi, hanem gazdasági szempontból is hozzájárulhat a sportmédia sikeréhez.

KRISTIA KRISTIA

***MOTIVATIONAL PROFILES GENERATION Z OF INDONESIA: A SEGMENTATION
STUDY ON SUSTAINABLE FOOD CONSUMPTION***

Individuals who share similar demographic characteristics can show both overlaps and differences in their preferences for sustainable food consumption and in the motivations that shape those choices. This study examines the motivations underlying food choices among Generation Z of Indonesia and groups them into distinct clusters that capture common patterns of sustainable consumption behaviour. The cohort placed the greatest weight on taste, perceived health effects, and affordability, all of which played a central role in routine food choices. Using K-Means clustering approach across multiple motivational dimensions, the analysis identifies four segments that differ in their orientation toward sustainable practices. Although Indonesian Generation Z has several common priorities, differences in segment levels in motivational factors are related to different sustainable food consumption patterns. These contrasts may be useful when designing more targeted efforts to encourage responsible eating habits among Indonesian youth.

LAVENDER AWINO OKORE

A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW ON PUBLIC HEALTH HAVENS: TRANSFORMATIVE VIEWS TO ACCOUNTABILITY AND TRANSPARENCY

In both global and local economies, health is considered as a Health a core primary sector. Yet, the sector persistently suffers the blow of both the lack of accountability and transparency. We analysed existing data, strategies and ideas that could potentially reinforce public accountability for health-care resources, towards sustainable health-care service delivery and management. The study contains a review of 108 journal articles published in the last 23 years, obtained from the Web of Science and Scopus databases. The search generated a total of 6969 documents, obtained using keywords search and limitations set to filter, clean and synthesize the required articles from both databases. Using qualitative cluster and content analysis on R and Biblioshiny, we evaluate the scholarly work of authors on public accountability, expenditure and healthcare. We found that, to sustainably deliver an effective continuum of care, issues of transparency, quality, service cost, service delivery and professional performance must be streamlined. The review informs strategic public service decision making regarding accountability, resource allocation trackers and implementation frameworks. The study findings and future research directions will be vital in identifying best accountability practices, inform health investment and service delivery priorities and facilitate the understanding of avenues for boosting health access.

LEÁNYVÁRI JUDIT ERIKA

DIGITALIZÁCIÓ ÉS AUTOMATIZÁCIÓ MINT A TERMELÉSI LOGISZTIKA

FEJLŐDÉSÉNEK MOTORJAI

Az utóbbi évek egyre nagyobb ütemű technológiai fejlődése, az ERP rendszerek egyre szélesebb körű használata, a digitalizáció, az automatizáció és a robotizáció a vállalati logisztika területeit, így a termelési logisztikát is jelentősen érinti. Az előadás a termelési logisztika fejlődésére ható tényezők feltárását célzó néhány esettanulmány lényegi megállapításait kívánja bemutatni.

Két témakörre irányultak a vizsgálatok. Egyfelől arra, hogy milyen tényezők kényszerítik ki az ERP rendszerek bevezetését a vállalkozásoknál. Az egyik tényező a vállalkozás mérete. De nem csak ez a szempont számít. Az egyik esettanulmány bizonyítja: a kisebb vállalkozások számára is szükségessé válik az integrált vállalatirányítási rendszer bevezetése, ha például a termelésük, s ezáltal a logisztikai folyamataik is bonyolultabbá válnak. A digitalizáció, mely ma már kikerülhetetlen az iparban is, önmagában gyorsítja az ERP bevezetését.

A másik vizsgált témakör a humán erőforrás-gazdálkodást érintette. A logisztikai munkakörök, munkafeladatok az automatizáció és a robotizáció hatására változnak, átalakulnak. E folyamatok munkakörök megszűnéséhez is vezettek. De keletkeznek-e újak? Ha igen, azok milyen területen? Milyen feladatokkal? Mennyire vannak veszélyben az emberi munkahelyek a logisztikában? Mindez egy alapanyagraktár teljes automatizálási projektjéről készített esettanulmány alapján követhető nyomon.

LIU LAISHA

***LEARNING BY EXPORTING AND THE GVC EFFICIENCY TRAP: THE ROLE OF
VALUE CHAIN POSITION***

Anchored in the Knowledge-Based Dynamic Capabilities perspective, this study proposes a “Global Value Chain (GVC) efficiency trap”. Integrating World Bank Enterprise Surveys with UIBE GVC indicators for 31,187 firms across 34 countries (2012–2021), we employ multilevel mixed-effects logit models. Exporting is associated with incremental innovation and, among innovators, radical innovation. However, GVC position acts asymmetrically: it strengthens the exporting–incremental innovation link, whereas a comparable moderating effect for radical innovation does not emerge. This pattern is consistent with the proposed “GVC efficiency trap” framing, which links GVC position to how firms allocate export-related learning between exploitation and exploration. Robustness checks yield similar patterns. Furthermore, this moderating effect on incremental innovation is significant specifically for SMEs and non-technology-intensive firms. Overall, the proposed efficiency-trap framing links a KBDC account of export learning to GVC position, clarifying why export-related knowledge can be converted into incremental innovation more readily than into exploratory outcomes.

LÓRINCZ ANNAMÁRIA

ÜZLETI TELJESÍTMÉNYMÉRÉSI ATTITŰDÖK ÉS VÁLLALATI GYAKORLATOK A MAGYAR ÉS ROMÁN TURIZMUS–VENDÉGLÁTÁSBAN

A kutatás a turizmus–vendéglátás ágazatában működő magyar és román vállalatok (N = 600; HU = 300, RO = 300) üzleti teljesítményméréshez kapcsolódó attitűdjét és gyakorlatát vizsgálja összehasonlító empirikus megközelítésben. A teljesítményméréshez kapcsolódó dimenziókat: a monitoring és felhasználási gyakorlatokat, valamint a pénzügyi, ágazatspecifikus, piaci–vevői, munkavállalói és fenntarthatósági elemeket főkomponens-elemzéssel strukturáltuk. A komponensekre építve kétlépcsős klaszteranalízist alkalmaztunk, amely három teljesítménymérési profilt azonosított: integrált, átmeneti és alacsony intenzitású gyakorlatot. A klaszterek közötti különbségeket Kruskal–Wallis próbával és Dunn post hoc teszttel értékeltük.

A magyar mintában a klaszterek tekintetében a fenntarthatóság–fejlődés, valamint a piaci–vevői teljesítménymérési dimenzió és a mérés felhasználási gyakorlata dominál, míg a román vállalatok esetében a fenntarthatóság–fejlődés integrált ágazatspecifikus megközelítése, valamint a munkavállalói fókusz hangsúlyosabb. Az elemzés eredményei arra mutatnak rá, hogy az üzleti teljesítménymérés területén az országfüggetlen konvergencia mellett ország-specifikus sajátosságok is megfigyelhetők.

MAKLÁRI ESZTER

AZ OMNIBUSZ-JAVASLATCSOMAGBAN MEGFOGALMAZOTT VÁLTOZÁSOK: MILYEN ENYHÍTÉSEKKEL SZÁMOLHATNAK AZ I. HULLÁMBAN JELENTÉSKÉSZÍTÉSRE KÖTELEZETT VÁLLALATOK ?

Annak érdekében, hogy az Európai Unió által bevezetett fenntarthatósági követelmények teljesítésére a vállalatok megfelelő felkészültségi idővel rendelkezzenek, illetve az előírásoknak képesek legyenek pontosan és költséghatékonyan megfelelni, az Európai Bizottság 2025. február 26-án közzétette az Omnibusz jogalkotási javaslatcsomagot. Az első csomagot az Európai Parlament 2025. április 3-án fogadta el gyorsított eljárásban. A hivatalos kihirdetésre 2025. április 16-án került sor az EU Hivatalos Lapjában. 2025 júliusában az Omnibusz jogalkotási csomaggal kapcsolatban több értelmező és végrehajtást segítő dokumentum jelent meg, amelyek célja a februárban közzétett javaslatcsomag gyakorlati alkalmazásának és tagállami átültetésének támogatása. 2025. december 16-án az Európai Parlament elfogadta az Omnibus I. javaslatcsomagot, amelynek hatályba lépését követően az 1000 főt meghaladó munkavállalói létszámmal és éves szinten 450 millió euró nettó árbevétellel rendelkező vállalatok lesznek kötelezettek fenntarthatósági jelentés készítésére.

MAMUN ASEP YUSUP

***AN ARTIFICIAL INTELLIGENCE–ENABLED ANALYTICAL FRAMEWORK FOR
EXAMINING THE IMPACT OF DEVELOPMENT FINANCIAL INSTITUTIONS ON THE
SDGs***

Abstract

The growing emphasis on sustainability and responsible finance highlights the critical role of Development Financial Institutions (DFIs) in advancing the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs). However, evaluating the impact of DFI interventions remains challenging due to multidimensional sustainability outcomes, heterogeneous data sources, and the lack of standardized assessment frameworks. This study proposes an artificial intelligence–enabled analytical framework to examine and quantify DFI contributions to SDG progress. The framework integrates structured financial data and unstructured textual information using natural language processing, machine learning, and generative artificial intelligence. Institutional reports, financial disclosures, and policy documents are analyzed to establish semantic linkages between DFI activities and specific SDGs. The proposed architecture comprises five interconnected layers, including data acquisition, AI-driven analysis, semantic mapping, and validation with ethical oversight. FinBERT-based semantic similarity metrics generate quantitative measures of institutional alignment, while a Bayesian optimization feedback mechanism enhances accuracy and transparency. The study contributes a robust methodological foundation for AI-driven evaluation of DFI impact on SDGs.

MÁRKÓNÉ TAKÁCS PANNA

DEBRECEN GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSE ÉS KÖZLEKEDÉSI EXTERNÁLIÁK

Debrecen 2004 utáni gazdasági felfutása a munkahelyek és szolgáltatások koncentrációján keresztül növeli a napi mobilitási igényeket, ami városi térben jelentős negatív externáliákat termel (levegőszennyezés, zaj, balesetek, torlódás). A tanulmány a közlekedési externáliák közgazdasági keretére építve strukturálja a debreceni kihívásokat, majd négy európai város – Párizs, Bécs, Koppenhága és Amsterdam – tapasztalataiból von le összehasonlító tanulságokat. A megközelítés kvalitatív: dokumentumalapú helyzetértékelést és szakpolitikai szintézist alkalmaz, külön figyelmet fordítva az elfogadhatóságra és a bevezetés sorrendiségére. A szintézis szerint a hatékony várospolitikai integrált csomagot igényel: belvárosi alacsony kibocsátású zónák és forgalomcsillapítás, versenyképes közösségi közlekedés ösztönző tarifapolitikával, hálózati szemléletű aktív mobilitás, valamint parkolásmenedzsment és keresletkezelés. A megvalósítás feltétele a partnerség (önkormányzat–nagy foglalkoztatók–egyetem) és a levegő-, zaj-, biztonsági és torlódási indikátorokra épülő visszacsatolás. Az eredmények Debrecen számára fokozatosan bevezethető irányt jelölnek ki, amely a növekedést az élhetőség javulásával kapcsolhatja össze. A javasolt csomag egyszerre célozza a lakossági kitettség mérséklését és a városi hozzáférés javítását tartósan.

MÁTÉ ANDREA

REJTETT TÖRÉSVONALAK A FENNTARTHATÓSÁGI ÁTMENETEK BEN: HALLGATÁS, ELKÖTELEZETTSÉG, OCB ÉS MACHIAVELLIZMUS

Jelen tanulmány célja azon szervezeti és pszichológiai tényezők vizsgálata, amelyek rejtett törésvonalakként jelenhetnek meg a szervezeteken belül. A kutatás fókuszában négy, a szervezeti hatékonysággal gyakran összefüggésbe hozott konstruktum áll: a szervezeti hallgatás, a szervezeti elkötelezettség, a szervezetipolgár viselkedés (OCB), valamint a machiavellizmus.

Az adatgyűjtés online kérdőíves felméréssel történt, 317 magyar munkavállaló bevonásával. Valamennyi konstruktum méréséhez validált skálákat alkalmaztam. A változók közötti összefüggések és a demográfiai különbségek feltárására nem-paraméteres statisztikai elemzéseket használtam.

Az eredmények rávilágítanak arra, hogy a magasabb elkötelezettség alacsonyabb fokú hallgatással és erősebb szervezeti jópolgár magatartással társul, míg a magasabb szintű machiavellizmus alacsonyabb elkötelezettséggel és gyengébb OCB-vel mutat összefüggést. Szektorbeli és demográfiai alapú különbségek is azonosításra kerültek. Az eredmények rávilágítanak arra, miként képezhet a hallgatás, az elkötelezettség hiánya, az alacsony szintű OCB és a machiavellizmus rejtett pszichológiai és társadalmi törésvonalakat. E mintázatok felismerése alapvető fontosságú a fenntartható menedzsment és a szervezeti alkalmazkodás emberi oldalának vizsgálatakor.

MUFTI TAHIR NIYAZ

***RESEARCH TRENDS IN WORKFORCE PLANNING IN THE AUTOMOTIVE SECTOR: A
COMPREHENSIVE REVIEW***

As the automotive industry continues to develop due to technological advancements, so too do the challenges connected with the globalization of operations and strategic human resource management. Therefore, our objective was to map research conducted during 2014–2024. We conducted a comprehensive analysis of emerging topics related to strategic human resources, workforce planning, employee wellness, and reskilling and upskilling. The methodology applied was a Systematic Literature Review following the PRISMA protocol to reduce bias. The search keywords included workforce planning, strategic HR, skills, employee wellness, and upskilling. In total, 180 articles were retrieved from Scopus. We found that scholarly output fluctuated while showing an increasing trend. The principal themes identified were human, ergonomics, and industrial research. Research trends included leadership, knowledge management, innovation, skills, and COVID-19. We concluded that the main impact on employee satisfaction and upskilling occurs at the operational level. Furthermore, this study offers practical implications for HR strategies.

NÁDASDINÉ TÓTH KITTI

AZ OKOSESZKÖZÖK FUNKCIONÁLIS DIMENZIÓINAK ÉS A SZOCIO-DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK HATÁSA A FIZIKAI AKTIVITÁSRA EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

A mozgásszegény életmód mérséklésében az okoseszközök szerepe egyre nagyobb figyelmet kap. Kutatásunk célja az okoseszköz-használat, a fizikai aktivitás és a szocio-demográfiai tényezők közötti összefüggések, valamint az okoseszközök funkcionális dimenzióinak azonosítása volt egyetemi hallgatók körében.

A kérdőíves adatfelvétel során 354 kitöltés érkezett ($n=348$). A minta 32,8%-a Hajdú-Bihar, 35,6%-a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyéből származott. A két régió között nem mutathatók ki lényeges különbségek csak az anyagi helyzet önértékelésében ($p=0,001$, $r=0,21$). A teljes minta eredményei alapján a chi-négyzet próbák szignifikáns összefüggést mutattak ki az életkor és az okostelefon-használat gyakorisága között ($p=0,021$), míg az okosóra esetében ilyen kapcsolat nem volt kimutatható ($p=0,102$). A 14 vizsgált funkció faktoranalízise négy fő komponensbe sorolta az okoseszközök funkcióit (KMO=0,844; Bartlett: $p<0,0001$): motiváció, használhatóság, személyre szabottság és kényelem.

Eredményeim rámutatnak arra, hogy az okoseszközök funkcióinak és a felhasználói sajátosságoknak a figyelembevétele kulcsfontosságú a fizikai aktivitás hatékony támogatásában, hiszen a mozgásösztönzés sikeressége elsősorban az egyéni motivációk fejlesztésén keresztül érhető el.

NAGY FRUZZSINA

A SZOLGÁLTATÁSMINŐSÉG HATÁSA A FOGYASZTÓI MAGATARTÁSRA MAGYAR

SZÁLLODÁK ESETÉBEN – MÓDSZERTANI TERV

A kutatás célja a szálláshely-szolgáltatásokhoz kapcsolódó negatív tapasztalatok, a panaszkezelés és az azt követő fogyasztói attitűdök összefüggéseinek vizsgálata. A primer adatgyűjtés több módszert ötvöző kutatási megközelítésre épül: a központi elemet egy szcenárióalapú, nagymintás kérdőíves felmérés képezi, amelyet szakértői interjúk és netnográfiai elemzés egészítenek ki. A kérdőívben a válaszadók különböző panaszkezelési helyzeteket bemutató, negatív szállodai szcenáriókat értékelnek. A mérőeszközök a panaszkezelés észlelt disztributív, procedurális és interakcionális igazságosságát, a helyreállítás utáni elégedettséget, az újravásárlási szándékot, a lojalitást és a pozitív szójreklámra való hajlandóságot vizsgálják. Az adatfelvétel országos, rétegzett mintán, történik. A kvantitatív adatok elemzése leíró statisztikákkal, regressziós és mediációs modellekkel zajlik. A kvalitatív interjúk és az online vendégértékelések tartalomelemzése a fogyasztói és szolgáltatói perspektívák mélyebb megértését szolgálja.

NAGY NORBERT

FINANSZÍROZÁSI STRUKTÚRÁK ÉS SZERVEZETI KAPCSOLATOK A MAGYAR KOSÁRLABDA UTÁNPÓTLÁS- ÉS PROFI RENDSZERÉBEN

A versenyelőny megszerzése és fenntartása napjainkban a sport területén is kiemelt jelentőséggel bír. A magyarországi utánpótlás-nevelés finanszírozása jelenleg jelentős mértékben állami forrásokra támaszkodik, amely fokozott érzékenységet eredményezhet gazdasági, politikai és egyéb külső környezeti tényezők változásaival szemben, és hosszabb távon versenyhátrány kialakulásához vezethet. Az előadás célja annak bemutatása, hogy a magyar kosárlabda rendszerében a felnőtt profi klubok és a hozzájuk kapcsolódó utánpótlás-nevelést végző sportszervezetek milyen finanszírozási struktúrák mentén működnek, valamint milyen szervezeti összefüggések azonosíthatók közöttük. Az elemzés a fiú utánpótlás válogatottak játékosait nevelő sportszervezetekre fókuszál, amely a férfi profi klubok irányába határozza meg a vizsgálat kereteit. A kutatás kiterjed arra, hogy az utánpótlás és a profi szint integrált vagy elkülönült szervezeti keretek között működik-e, továbbá milyen sportszakmai kimeneti lehetőségek állnak a tehetséges játékosok előtt. Az elemzés érinti az utánpótlás-képzési hozzájárulás szerepét is, amely pénzügyi és intézményesített kapcsolati mechanizmusként értelmezhető az utánpótlás-nevelés és a profi sport között.

NAGY PÉTER

BLOKKLÁNC MINT STRATÉGIAI ERŐFORRÁS AZ EURÓPAI PIACON

A blokklánc technológia bevezetése világszerte jelentős beruházásokat generál, viszont az értékteremtésre vonatkozó tapasztalatok gyakran ellentmondásosak. Jelen kutatás ezt a paradoxont vizsgálja európai vállalatok (N=27) körében, a Technológia–Szervezet–Környezet (TOE) és az Erőforrás-alapú (RBV) elméletek ötvözésével. Az eredmények rávilágítanak, hogy a blokklánc nem tekinthető univerzális költségcsökkentő eszköznek. Míg a logisztikai hatékonyságra közvetlen és erős pozitív hatást gyakorol, addig a tranzakciós biztonság és az ügyfélkapcsolatok (CRM) terén az előnyök közvetettek: a javulás elsősorban az adatintegritáson és a megnövekedett ügyfélbizalmon keresztül realizálódik. Ezzel szemben az adminisztratív költségcsökkentésre gyakorolt hatás gyenge és kontextusfüggő maradt. A technológia a nem reprezentatív, korlátolt felmérés alapján az európai piacon elsősorban nem pusztán automatizálási eszközként, hanem a bizalmat és átláthatóságot garantáló stratégiai erőforrásként értelmezendő.

NAGY-KERCŐ KATALIN

A ZÖLDRE FESTÉS SZEREPE AZ ERDÉLYI FOGYASZTÓK ÉLELMISZERIPARI TERMÉKEKKEL KAPCSOLATOS VÁSÁRLÁSI SZÁNDÉKÁNAK ALAKULÁSÁBAN

A fenntartható élelmiszerfogyasztás térnyerésével párhuzamosan a zöldre festés (greenwashing) jelensége egyre nagyobb kihívást jelent a fogyasztói bizalom és a vásárlási döntések meghozatala szempontjából.

Jelen tanulmány célja annak vizsgálata, hogy az észlelt zöldre festés miként befolyásolja az élelmiszeripari termékekre vonatkozó vásárlási szándékot az erdélyi fogyasztók körében, a Tervezett Magatartás Elméletre (TPB) épülő elméleti keretet alapul véve.

A kutatás kérdőíves megkérdezéssel alapszik, amely 201 fős mintán valósult meg, az elemzést részleges legkisebb négyzetek módszerével végzett strukturális egyenletmodellezéssel Smart PLS szoftverrel készült.

Az eredmények azt mutatják, hogy az észlelt zöldre festés nem gyakorol közvetlen hatást a vásárlási szándéokra, hanem az attitűdön keresztül, közvetett módon fejt ki hatását. Az észlelt előnyök szignifikáns pozitív hatással vannak az attitűdre, míg a szubjektív normák mérsékeltebb szerepet töltenek be, továbbá más tényezőknek, mint elégedettség vagy lojalitás minimális hatásuk van.

NAGY-TÓTH BOGLÁRKA

BIBLIOMETRIAI ELEMZÉS A CSALÁDI VÁLLALKOZÁSOK UTÓDLÁSÁRÓL

A családi vállalkozások meghatározó szerepet töltenek be a gazdaságban, fennmaradásukat azonban jelentős mértékben befolyásolja az utódlás sikeressége. Jelen tanulmány célja a családi vállalkozások generációváltásával foglalkozó nemzetközi tudományos kutatások feltérképezése bibliometriai elemzéssel. A vizsgálat alapját a Web of Science adatbázisban 1990 és 2025 között megjelent, utódlás témájú 1256 publikáció képezte, amelyek feldolgozása a VOSviewer szoftver segítségével történt. Az eredmények alapján a családi vállalkozások utódlásával foglalkozó szakirodalom öt meghatározó klaszterbe rendezhető: vállalati teljesítmény, pszichológiai tényezők, menedzsment, vállalatirányítás, valamint kulturális különbségek. A klaszterek kvalitatív értelmezése rávilágít a generációváltás komplex jellegére, illetve azokra a kulcstényezőkre, amelyek elősegítik a sikeres utódlást, így különösen a tudatos tervezésre, a tudásátadásra és a családon belüli harmónia megőrzésére. A vizsgálat emellett azonosítja a szakirodalomban kevésbé kutatott területeket is, mint például a vallás szerepét, a kockázatkezelés kérdését vagy a női utódok bevonását.

NEMESSÁLYI-BISTEY JUDIT

VÁLLALKOZÁSOK TÚLÉLÉSI MUTATÓI A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN

A KKV-k (kis- és középvállalkozások) jelentősége az Európai Unió növekedési modelljének gerincét képezik, ugyanakkor a vállalkozások magas megszűnési rátája jelentős visszafogó erő. A Visegrádi Együttműködés országai, köztük Magyarország is jelentős összeget fordít a vállalkozások támogatására, ezen belül az induló vállalkozások segítésre. A vállalkozásalapítás önmagában azonban nem tekinthető sikerindikátornak, mivel a hosszabb távú fennmaradás jelentős mértékben függ számtalan egyéb feltételtől. Jelen tanulmány célja a V4 országok vállalkozásai túlélési mutatóinak összehasonlító elemzése a 2014–2022 közötti időszakban. Az empirikus elemzés az Eurostat Business Demography adatbázisára, valamint a nemzeti statisztikai hivatalok hivatalos publikációira épül. A vizsgálat az újonnan alapított vállalkozások 1, 3 és 5 éves túlélési rátáira fókuszál, lehetővé téve a rövid és középtávú fennmaradás regionális összehasonlítását. Az eredmények arra utalnak, hogy a visegrádi országok vállalkozásainak túlélési mintázatai jelentős eltéréseket mutatnak mind az időbeli trendek, mind az egyes országok közötti különbségek tekintetében. Az elemzés a kutatásom alapját képezi, melynek célja, hogy az Észak – alföldi régióban támogatás segítségével 2019 és 2021 között megalakult vállalkozások elemzésével releváns információkkal szolgáljak a vállalkozások későbbi túlélési mintázatára következtetve, ezzel segítséget nyújtva a vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó szakemberek számára.

OLVASZTÓ ZSÓFIA

A FELSŐOKTATÁSBAN ALKALMAZOTT TEHETSÉGMENEDZSMENT ESZKÖZÖK

VIZSGÁLATA NEMZETKÖZI KONTEXTUSBAN

A felsőoktatási intézmények jelentős szerepet töltenek be a tehetséges hallgatók fejlesztésében. Ennek érdekében az egyetemek világszerte különböző programokat kínálnak a hallgatók számára, amivel tehetségüket fejleszthetik. Ezek eredményeként a végzett hallgatók olyan képességekkel és ismeretekkel rendelkeznek, amivel különböző területeken is hatékonyan meg tudják állni a helyüket. A kutatás célja, hogy felderítse a nemzetközi szinten alkalmazott hallgatókra irányuló tehetségmenedzsment programokat a felsőoktatásban. Ennek érdekében egy szisztematikus irodalomelemzés került lefolytatásra a PRISMA protokoll irányelvei alapján a Scopus adatbázisán. A kutatás során a kulcsszavak meghatározásához több előzetes keresés volt szükséges, aminek eredményeként az „honors program”, „higher education” és „university” kulcsszavak kerültek végül alkalmazásra. Az eredmények megmutatják, hogy ezekben a programokban kiválóságfejlesztés zajlik, valamint fontos lépést jelenthetnek a kutatás és a PhD felé. A programokban való részvétel esetében kiemelt jelentőségű a hallgatók motivációja. A kihívást jelentő feladatok, a közösségi lehetőségek és az oktatókkal való kapcsolat pedig hozzájárulhat a hallgatók megtartásához.

OMAR HANNOUN

THE EXAMINATION OF MANAGEMENT AND ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT OF SPORTS CIVIC ORGANIZATIONS (CASE OF JUDO ASSOCIATIONS)

This study examines management and organizational development in sports civic organizations, with a focus on judo associations. The research explores how managerial structures, leadership practices, and organizational processes influence organizational development and performance. A qualitative research approach was employed to obtain in-depth insights from key stakeholders. Data were collected through semi-structured interviews with managers, coaches, and administrative members of judo associations. The interview data were analyzed using ATLAS.ti software, enabling systematic coding and thematic content analysis. The findings identify key factors influencing organizational development, including strategic planning, human resource management, internal communication, and stakeholder involvement. The results reveal both strengths and challenges in current management practices and emphasize the importance of structured management systems and continuous organizational improvement. This study provides practical implications for sports administrators and contributes to the understanding of management in sports civic organizations.

PAP RÉKA

A LEAN TUDATOSSÁG ÉS AZ INNOVÁCIÓ ADAPTÁCIÓJA KÖZÖTTI KAPCSOLAT

VIZSGÁLATA A MAGYAR ÉPÍTŐIPARBAN

Jelen tanulmány a Lean menedzsment ismeretek és az innovációra való nyitottság közötti kapcsolatot vizsgálja a magyar építőiparban dolgozó szakemberek körében. Az ágazatot továbbra is nagyrészt a hagyományos, elszigetelt struktúrák, a korlátozott együttműködés és a változással szembeni ellenállás jellemzi. A kutatás azt vizsgálja, hogy a Lean elvek ismerete hogyan járul hozzá az innováció adaptációjához, figyelembe véve ugyanakkor a nemzeti kulturális jellemzők, például a nagyfokú távolságtartás és a bizonytalanságkerülés hatását is. Egy kvantitatív felmérést végeztünk nemzetközileg validált eszközökkel, beleértve az Innovative Work Behavior (IWB) skálát Innovation Support Inventory (ISI)), amelyeket a magyar kontextusra adaptáltak. Az eredmények azt mutatják, hogy míg az innovációra való nyitottság általában magas, a Leannel kapcsolatos ismeretek meglehetősen korlátozottak, mégis pozitív korreláció van a kettő között. Ez arra utal, hogy a Lean menedzsment hazai elterjedését nemcsak módszertani szempontok, hanem kulturális és szervezeti tényezők is alakítják.

PAPP ANNAMÁRIA

GAZDASÁGI FEJLETTSÉG–NEMI ARÁNY PARADOXON: MAGASABB FEJLETTSÉG

ALACSONYABB NŐI ORVOSARÁNY?"

Minél magasabb egy országban az egy főre jutó GDP, annál alacsonyabb az orvosok közt a nők aránya. Ugyanakkor, ha egy országban nő az egy főre jutó bruttó hazai termék, azt látjuk, hogy a női orvosok aránya nő. Ezt a látszólagos ellentmondást „gazdasági fejlettség–nemi arány paradoxonnak” neveztük el. Tanulmányunkban publikus adatbázisokra támaszkodva szekunder adatelemzést végtünk. Nyolc ország (V4 + Románia, valamint Németország, Egyesült Királyság, USA) 1990 utáni idősorai alapján összevetjük a női orvosarány változását a nemenkénti orvos ellátottság (orvos/1000 lakos), és az egy főre jutó GDP (PPP) alakulásával. Az eredmények szerint mindenhol emelkedik a női orvosok aránya, de a legmagasabb értékek nem a gazdaságilag fejlettebb országokban jelennek meg. A jelenség megértéséhez felbontottuk az lakosság orvosellátottságát nemek szerint, és ennek alakulását is megvizsgáltuk a gazdasági fejlettség függvényében. Míg a női orvosok száma mindenhol követte az egy főre jutó GDP változását, a férfi orvosok számára ugyanez már nem volt igaz. A kevésbé fejlett országokban (különösen Magyarországon) előfordult, hogy nem, vagy fordított volt a kapcsolat. A fentebb említett paradoxot tehát a két nemhez tartozó orvosok számának a gazdasági fejlettségre való eltérő alakulása oldja fel.

PATAKI GÁBOR

KÁRPÁTALJA VÁLLALKOZÓI KLASZTERELEMZÉSE A HÁBORÚ ÉVEIBEN A BEREGSZÁSZI KISTÉRSÉG FÓKUSZÁBAN

Az előadás célja, hogy feltárja Kárpátalja megyén belül található Beregszászi Kistérség jogi személyiségű, profitorientált vállalkozásainak árbevétel-, jövedelmezőség- és foglalkoztatás-alapú szerkezetét a 2020–2024 közötti időszakban, a háborús évek és a relokációs folyamatok kontextusában. A magyarok által legnagyobb arányban lakott lokális térségre kiterjedő empirikus adatbázist 230 vállalkozás nyilvántartási, pénzügyi és foglalkoztatási adataiból építettük fel az ukrainai nyilvános vállalkozói adatbázis (Opendatabot platform) felhasználásával. A vállalatok nagyfokú heterogenitása miatt a 2024. évi nettó árbevétel alapján egyváltozós klaszterezést alkalmaztam, ahol a klasztereken belüli relatív szórás felső küszöbét 30%-ban határoztam meg. Ennek eredményeként 14 klasztert alakítottunk ki, amelyekben elkülöníthetők a relokált „zászlóshajó” vállalatok, a felső-közepes árbevételű, magas profitrátájú cégek, a kisvállalkozói középmezőny és a marginális, gyakran veszteséges mikrovállalkozások. Az eredmények rámutatnak, hogy a kistérség gazdasági struktúráját a mikro- és kisvállalkozások dominanciája, a relokációs hullám hatása, valamint a foglalkoztatás szétaprózott jellege határozza meg. Ezenkívül érzékelhető az elmúlt 3 és fél éves háborús kitettség, mely jelentősen rontotta a vállalatok versenyképességét és túlélni lehetőségeit. Mégis a térség viszonylagos biztonsága (összehasonlítva az ország háborús zónájával) lehetőséget terem a vállalkozói szerkezet fejlesztésére.

PELYÁK LEJLA

A MUNKAHELYI JÓLLÉT PRISMA-ALAPÚ VIZSGÁLATA – ÁLTALÁNOS ÉS SPORTSZERVEZETI MEGKÖZELÍTÉSEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A munkahelyi jóllét az elmúlt évtizedekben a szervezeti kutatások kiemelt témájává vált, ugyanakkor eltérő szervezeti környezetekben különböző hangsúlyokkal jelenhet meg. Jelen kutatás célja a munkahelyi jóllét (és befolyásoló tényezőinek) szervezetekben való megjelenésének összehasonlító vizsgálata. Az elemzés a PRISMA protokoll alkalmazásával készült, melynek egyik fókusza a munkahelyi jóllét általános értelmezése és jelenléte a szervezetekben, míg a másik kifejezetten a sportszervezetek kontextusában vizsgálja a jelenséget. A kutatás célja annak feltárása, hogy milyen jólléti mérési módszereket alkalmaznak és melyek a munkahelyi jóllét legfőbb befolyásoló tényezői. A PRISMA protokoll eredményei rámutattak arra, hogy bár számos kutatás érinti a well-being egyes dimenzióit, átfogóan mégsem vizsgálják azt. A legtöbb esetben validált kérdőívet alkalmaztak a vizsgálatok során. Az összehasonlító elemzés alapján a sportszervezetekben meghatározó szerepet töltenek be bizonyos specifikus jólléti tényezők, mint például a társadalmi felelősségvállalás (CSR) és a munkahelyi légkör. Az eredmények hozzájárulnak egy saját összeállítású jólléti modell kialakításához, valamint további empirikus kutatások megalapozásához.

PERGÉNÉ SZABÓ ENIKÓ

A FELSŐOKTATÁS GAZDASÁGI HATÁSMECHANIZMUSAI

A modern gazdaságfejlesztési elméletek az egyetemeket már nem csupán oktatási intézményként, hanem a "harmadik misszió" jegyében a tudásalapú gazdaság motorjaként, az innováció és gazdasági növekedés katalizátoraként azonosítják. A felsőoktatási intézmények az emberi tőke generálásától, vonzásától és megtartásától kezdve az innováción, a vállalkozói készségen és a keresletnövekedésen át közvetlen jövedelemgeneráló hatást fejtenek ki a régiójukban, ezáltal katalizátorai lehetnek nemcsak a helyi, de a regionális és a nemzeti gazdaságfejlesztésnek is.

A felsőoktatási intézmények gazdasági hatásmechanizmusainak elemzése a regionális gazdaságtan egyik fontos kutatási területévé vált.

Előadásban összefoglalom a legfontosabb elméleti kereteket és a megvizsgálom a modern egyetemek helyi gazdaságra gyakorolt hatásának mérésre szolgáló módszertani eszköztárat.

PETHŐ ÁKOS

DEMOGRÁFIAI TÉNYEZŐK HATÁSA A KÉZILABDA KÖZÖSSÉGI MÉDIA ALAPÚ FOGYASZTÁSÁRA

A közösségi média meghatározó szerepet játszik a sportfogyasztási szokások alakulásában, különösen a fiatalabb generációk körében. A tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a demográfiai tényezők – nem, életkor, lakhely, jövedelem és foglalkozás – milyen hatással vannak a kézilabdával kapcsolatos közösségi média használatra. A kutatás primer adatfelvételen alapul, online kérdőíves módszerrel készült (N=270), amely a kézilabda iránt érdeklődő válaszadók közösségi média platformhasználatát, aktivitását és tartalomfogyasztási szokásait elemzi. Az eredmények rávilágítanak a generációk közötti eltérésekre, különös tekintettel a platformpreferenciákra és az elköteleződés mértékére, az Instagram és a TikTok egyre nagyobb térhódítására. A vizsgálat hozzájárul a kézilabda digitális kommunikációs stratégiáinak hatékonyabb kialakításához, valamint gyakorlati iránymutatást nyújt sportegyesületek és sportszervezetek számára.

POKROLÁB-ANGYALOS ZSANETT

NÖVEKVŐ FENYEGETÉSEK, LASSÚ ALKALMAZKODÁS: KKV-K KIBERÉRETTSÉGE

EURÓPÁBAN

Az európai kis- és középvállalkozások (KKV-k) digitalizációjának felgyorsulása együtt jár a kibertérből érkező fenyegetések gyors növekedésével, miközben a szektor erőforrás-korlátai tartós kiberbiztonsági lemaradást eredményeznek. Jelen kutatás a KKV-k kiberbiztonsági érettségének alakulását vizsgálja 2015–2025 között idősoros és klaszteralapú elemzéssel. A nyilvánosan elérhető, hosszú idősoros KKV-mikroadatokat hiányát proxy mutatók és egy valós trendekhez kalibrált szintetikus adatbázis alkalmazásával hidalja át. Az idősoros vizsgálat Prophet-modell segítségével elemzi a kiberincidensek gyakoriságát és az IT-biztonsági ráfordítások arányát, a NIS2 irányelvet exogén sokkhatásként kezelve. A K-Means klaszteranalízis három, jól elkülöníthető kiberérettségi profilt azonosít: ad-hoc, kezelt és optimalizált rezilienciájú KKV-kat. Az eredmények arra utalnak, hogy a fenyegetettség növekedése tartósan gyorsabb a védelmi beruházások üteménél, ugyanakkor a NIS2 szabályozás rövid távon jelentős beruházási impulzust generál.

POPOVICSNÉ SZILÁGYI ZITA ILDIKÓ

A FIZIKAI MUNKAKÖRNYEZET VÁLTOZÁSÁNAK HATÁSA A SZERVEZETI POLGÁR

MAGATARTÁSRA EGY KISVÁLLALKOZÁSBAN

A szervezeti polgári magatartás (OCB) kulcsszerepet játszik a kis- és középvállalkozások (KKV-k) hatékony működésében, különösen olyan szervezeti változások során, amelyek közvetlenül érintik a munkavállalók mindennapi munkakörnyezetét. Mikro kutatásom célja annak vizsgálata volt, hogy a munkahelyi környezet fizikai változásai hogyan befolyásolják az OCB bizonyos aspektusait egy Hajdú-Bihar vármegyei kisvállalkozás esetében, amely kedvezőtlenebb munkakörülményekből egy új, modern létesítménybe költözött. Az eredmények arra utalnak, hogy az új munkakörnyezet pozitív változásait az OCB bizonyos aspektusainak erősödése kísérte. Kutatásom tehát arra világít rá, hogy a munkahelyi környezet változásai egy kis szervezetben is már rövid idő elteltével jelentős hatással lehetnek a munkavállalók attitűdjére és az önkéntes, elvárásokon túlmutató viselkedésére.

PÓTA CSERNE PANKA

PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG A MAGYARORSZÁGI FELSŐOKTATÁSBAN

OKTATÓK/KUTATÓK KÖRÉBEN

Doktori disszertációban a magyarországi egyetemeken és főiskolákon (magyar nyelven beszélő) oktatók és kutatók pénzügyi tudatosságát és tudását vizsgálom. Ehhez a releváns, aktuális, hazai és főleg nemzetközi szakirodalmi források feldolgozása már megtörtént. A források gyűjtése során a Scopus által indexált, Q1-Q2-es folyóiratokban megjelent cikkeket vettem alapul. A primer kutatás keretében (nyereményjátékkal ösztönzött) kérdőíves felmérést végeztem, mely 1188 érvényes kitöltésből álló mintát eredményezett. Az adatbázis segítségével leíró statisztikát, illetve páros összehasonlításokat végeztem el. A továbbiakban többváltozós lineáris- és logisztikus regresszió vizsgálatok elvégzését tervezem, ehhez kapcsolódóan a modellek kialakítása folyamatban van. Az elemzés során az SPSS, illetve a Microsoft Excel programokat használtam.

RÁCZ ADÉL

A TARTALOMAJÁNLÓ ALGORITMUSOK SZEREPE A FELHASZNÁLÓI ÉLMÉNY ÉS BIZALOM ALAKULÁSÁBAN

A digitális szórakoztatás térnyerésével a streaming platformok mesterséges intelligencián alapuló tartalomajánló rendszerei meghatározó szerepet töltenek be a felhasználói élmény és a fogyasztói döntéshozatal alakításában. A kutatás célja annak feltárása, hogy az MI-alapú ajánlórendszerek miként hatnak a felhasználói élményre és az algoritmus iránti bizalom alakulására. A vizsgálat többmódszerű megközelítést alkalmaz: szisztematikus szakirodalmi áttekintés keretében feltárja az online promóciós és ajánlási gyakorlatok főbb elméleti irányait, majd primer kutatásként fókuszcsoportos interjúk, szemkamerás (eye-tracking) vizsgálat és arcfelismerésen alapuló érzelemelemzés (FaceReader) segítségével elemzi a döntéshozatali folyamat kognitív és érzelmi aspektusait. Az eredmények hozzájárulnak az adatvezérelt személyre szabás UX-vonatkozásainak mélyebb megértéséhez, és gyakorlati iránymutatást nyújtanak a bizalomépítő tartalomajánló rendszerek fejlesztéséhez.

SEPIDEH MAHDIKHANI

***LINKING ORGANIZATIONAL CAPABILITIES TO SME SUSTAINABILITY: A
MEDIATION PERSPECTIVE OF GREEN PRACTICES***

This study explores the relationship between internal organizational capabilities and sustainable performance in small and medium-sized enterprises (SMEs). While SMEs are central to economic development, they increasingly face sustainability-related challenges that require strategic organizational responses. Existing research has predominantly emphasized external influences on sustainability-oriented practices, often underestimating the role of firm-level capabilities. Building on the Resource-Based View and the Natural Resource-Based View, this study adopts a capability-oriented perspective to examine how internal strengths contribute to sustainability outcomes. It emphasizes the importance of innovation-oriented capabilities in supporting environmentally responsible practices and improving overall performance. By shifting attention from external pressures to internal organizational factors, the study contributes to the broader sustainability and strategic management literature. In doing so, it offers general insights for managers and policymakers on how SMEs can leverage internal capabilities to support long-term competitiveness and sustainable development in resource-constrained environments.

SOMOGYI-KISS PETRA

MOBILITÁS A PÁLYÁN TÚL – A SPORTOLÓI VÁNDORLÁS ÉLETMÓDFORMÁLÓ

HATÁSA A MAGYAR LABDARÚGÓK KÖRÉBEN

A professzionális labdarúgás globalizációja következtében a sportolói mobilitás a modern labdarúgás egyik meghatározó jelenségévé vált. A magyar labdarúgók egyre nagyobb arányban váltanak klubot belföldön és nemzetközi szinten egyaránt, ami nem csupán sportszakmai, hanem komplex életmódbeli változásokat is magával hoz.

Az előadás célja, hogy bemutassa a sportolói mobilitás fogalmát, típusait és motivációit, valamint feltárja annak hatását a magyar labdarúgók életmódjára, különös tekintettel a táplálkozásra, edzés- és regenerációs szokásokra, mentális egészségre, valamint a családi és társas kapcsolatokra.

A kutatás szakirodalmi elemzésre, valamint hazai és nemzetközi példákra épül, és rávilágít arra, hogy a mobilitás a sportolók számára nem pusztán karrierlépés, hanem életmódváltással járó adaptációs folyamat. Az eredmények hozzájárulhatnak a sportolói támogatórendszerek fejlesztéséhez és a tudatos karriertervezés elősegítéséhez a magyar labdarúgásban.

STUMPF-TAMÁS IVETT

GENERÁCIÓVÁLTÁS KIHÍVÁSAI A NYUGDÍJAS EGYESÜLETEKNÉL – VEZETŐI

UTÓDLÁS AZ ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓBAN – PILOT KUTATÁS EREDMÉNYEI

Az Észak-alföldi régióban működő, idősekkel foglalkozó egyesületek vezetői utódlási gyakorlatát vizsgáló pilot kutatást ismertetem az előadásomban. A kutatás célja annak feltárása volt, hogy a szervezetek mennyire kezelik tudatosan a vezetőváltás kérdését, milyen attitűdök és gyakorlatok jellemzik az utánpótlás biztosítását, valamint milyen akadályok nehezítik a folyamatot. A kérdőíves adatfelvétel 14 szervezet bevonásával, célzott mintavétellel történt Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyékben. Az eredmények szerint a vezetők tapasztaltak és elkötelezettek, ugyanakkor az utódlás többnyire esetleges, formális tervezés és dokumentált stratégia nélkül zajlik. A vezetőváltás jellemzően csak válsághelyzetben kerül napirendre. A kutatás rámutat a tudatos utódlástervezés, a képzés és az intézményesített tudásátadás szükségességére a civil szervezetek hosszú távú fenntarthatósága érdekében.

SZABÓ JANKA

CUKISÁG ÉS A KAWAII JELENSÉG HATÁSA A FOGYASZTÓI MAGATARTÁSRA:

SZISZTEMATIKUS SZAKIRODALM-ELEMZÉS

A japán “kawaii” (aranyos) jelenség az 1970-es években született meg, amely napjainkra globális vizuális kultúrává nőtte ki magát és a “cuki gazdaságot” (cute economy) meghatározó világméretű trenddé vált. A jelenség alapvető jellemzője a nagy kerek kifejező szemek, kedvességet és más pozitív érzelmeket sugárzó arckifejezésű karakterek megjelenítése. A cuki jelenség esztétikai vonatkozásai részletesen dokumentáltak, azonban a fogyasztói döntéshozatalra és a marketingkommunikáció hatékonyságára gyakorolt pszichológiai mechanizmusai kevésbé feltártak. Az előadás során bemutatott tanulmány célja, hogy az esztétikai megjelenésen túl milyen üzleti, gazdasági hatásai lehetnek a cukiságnak. Különös tekintettel a marketingkommunikáció és a fogyasztói magatartás területeire. A szisztematikus szakirodalom elemzés a PRISMA protokollon alapul. Az elemzés során a nemzetközi adatbázisokban az elmúlt 10 évben megjelent publikációkat vettük alapul.

SZÁNTÓ GERDA

„A VEZETŐ IS EMBER” - MENTÁLHIGIÉNÉS KIHÍVÁSOK VEZETŐI INTERJÚK

ALAPJÁN

A vezetői szerep komplex pszichés terheléssel jár, amely hosszú távon jelentős mentálhigiénés kockázatokat hordozhat. Jelen előadás célja annak bemutatása, hogy a vezetők miként élik meg saját mentális terhelésüket, valamint milyen megküzdési stratégiákat alkalmaznak a mindennapi működés során. A kutatás kvalitatív módszertannal készült: szakmai vezetőkkel folytatott félig strukturált interjúk elemzésére épül. Az eredmények rávilágítanak a vezetői stressz főbb forrásaira, a felelősségérzet és érzelmi bevonódás szerepére, valamint az egyéni megküzdési mintázatok különbségeire. Az interjúk alapján kirajzolódik a vezetői mentálhigiéné tudatos kezelésének jelentősége, valamint a vezetőképzés és - kiválasztás mentálhigiénés szempontú újragondolásának szükségessége.

SZILÁGYI LÁSZLÓ

DWWA MAGYAR VONATKOZÁSÚ EREDMÉNYEINEK VIZSGÁLATA 2021-2024

A borversenyeken elért díjak kritikus minőségi jelzéseket közvetítenek a fogyasztók és a piac számára. A meglévő szakirodalom azonban régóta vitatja a bírák értékelésének megbízhatóságát és szubjektivitását, ami központi rejtélyt teremt a versenyen nyertes borok objektív tulajdonságaival kapcsolatban. A tanulmány célja ennek a rejtélynek a megoldása azáltal, hogy a Decanter World Wine Awards (DWWA) 2021 és 2024 közötti magyar vonatkozású eredményeinek felhasználásával azonosítja azokat a mérhető jellemzőket, amelyek statisztikailag megkülönböztetik az érmes borokat. Több vizsgálat mellett, módszertani újjáértékelésként a szövegbányászatot (nemnegatív mátrixfaktorizáció, NMF) és a vegyes adatok faktoranalízisét (FAMD) kombináljuk, hogy egy reprodukálható keretet kínáljunk a bírák kvalitatív minőségi kritériumai és a bor objektív kémiai/összetételi profiljai közötti szakadék áthidalására. Az eredmények egyértelműen azt mutatják, hogy a felső kategóriás borokra jellemző az egyszerűbb szőlőfajta-összetétel és a fiatalabb évjáratok iránti preferencia. Ez a munka útmutatást nyújt a versenystratégiájukat optimalizálni kívánó borászok és a marketing szakemberek számára.

SZOPOS EDINA-CECÍLIA

MUNKAERŐ MEGTARTÁS EGYES ASPEKTUSAINAK FELTÁRÁSA- EGY EMPIRIKUS

KUTATÁS TAPASZTALATAI

A stabil és elkötelezett munkaerő az egyik legfontosabb tényező a szervezetek hosszú távú működésében, ezért a fluktuáció csökkentése és a munkavállalók megtartása stratégiai jelentőségű. A tanulmány a munkaerő megtartásának kérdését vizsgálja a szervezeti jellemzők, a munkavállalói elégedettség és elkötelezettség összefüggésében pedagógusok körében. A szakirodalmi áttekintés célja, hogy átfogó képet adjon a szervezeti működés alapjairól, a szervezeti kultúra, a vezetési gyakorlatok és a HR-funkciók szerepéről, különös tekintettel a munkavállalói motivációra, elégedettségre és elkötelezettségre, amelyek meghatározzák a dolgozók lojalitását és maradásra való hajlandóságát. A primer kutatás célja, hogy átfogó képet adjon a munkaerő megtartását befolyásoló tényezőkről, és hozzájáruljon a hatékony szervezeti megtartási stratégiák kidolgozásához. A kérdőív módszerrel történő adatfelvételezést Romániában, Bákó megyében folytattam le egy nonprofit szférában dolgozó pedagógusok körében. Az adatfeldolgozás SPSS szoftverrel történt, az adatok elemzése során leíró statisztikai módszereket alkalmaztam. A keresztábra elemzés mellett szignifikancia vizsgálatot, illetve Pearson-féle chi-négyzet próbát végeztem.

TARNÓCZI TAMÁS BENCE

MUNKAERŐPIACI SZERKEZETVÁLTÁS A MAGYAR VÁROSOKBAN AZ ÚJ IPARI FDI- HULLÁM NYOMÁN

Az elmúlt évtizedben a magyar városok munkaerőpiaca jelentős szerkezeti átalakuláson ment keresztül, amelyet a fehérgalléros foglalkoztatás növekedése és a felsőoktatási központok térnyerése jellemezett. Ugyanakkor egy új ipari FDI-hullám (például a BMW debreceni, vagy a BYD szegedi beruházása) megváltoztathatja ezt az irányt. A kutatás célja a kékgalléros és fehérgalléros munkavállalók arányának időbeli összehasonlítása több magyar nagyvárosban, különös tekintettel a Debrecenben várható szerkezeti változásokra. A vizsgálat alapja a KSH FEOR szerinti településszintű adatok idősoros elemzése, valamint egy új indikátor: a fehérgallérosok száma egy kékgallérosra vetítve. Az eredmények rámutatnak arra, hogy az ipari beruházások rövid távon növelik a foglalkoztatást, de középtávon szerkezeti feszültségeket okozhatnak, és új kihívásokat állítanak a várostervezés, oktatás és integráció elé.

TIANJI GAO

***AUTHORITY VS GRAPEVINE: HOW MEDIA SENTIMENT INFLUENCES THE TRADE
FLOW OF CHINA WITHIN THE BELT AND ROAD INITIATIVE***

This study investigates the impact of media sentiment on China's international trade amidst rising anti-globalization trends. Using sentiment analysis on Chinese authoritative media (Xinhua, People's Daily) and global media data (GDELT), the research analyzes trade flows with Belt and Road Initiative members. Results indicate a significant positive correlation between sentiment and trade. A one percentage point improvement in authoritative media sentiment boosts total trade by 5.52% and manufacturing trade by 0.754%, while global media sentiment increases them by 4.4% and 3.66%, respectively. The study identifies consumer preferences and economic policy uncertainty as key influence mechanisms. Findings suggest authoritative media acts as a stabilizer for national block trade, while global media impacts market-sensitive trade.

TÓTH BARNA

A MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK HOZZÁJÁRULÁSA A SZERVEZETI FEJLŐDÉSHEZ

A minőségirányítási rendszerek szerepe a szervezeti működésben az elmúlt évtizedekben jelentősen kibővült: a megfelelőségorientált, szabványalapú megközelítések mellett egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a vezetési, szervezési és stratégiai dimenziókat integráló kiválósági modellek. Jelen kutatás célja azon szervezetek összehasonlító vizsgálata, amelyek eltérő érettségi szinten alkalmaznak minőségirányítási rendszereket, különös tekintettel az EFQM-modellt alkalmazó, a hagyományos (elsősorban, de nem kizárólagosan ISO-alapú) minőségirányítási rendszerekkel rendelkező, valamint a formális minőségirányítási keretrendszerrel nem rendelkező szervezetekre.

Az empirikus vizsgálat 108 szervezet bevonásával valósul meg, amelyek közül 81 szervezet az EFQM-rendszert valamilyen érettségi szinten alkalmazza, 24 szervezet működtet hagyományos minőségirányítási rendszert, míg 3 szervezet nem rendelkezik strukturált minőségirányítási megoldásokkal. A kutatási minta több szektort fed le, beleértve a nonprofit szervezeteket, ipari és szolgáltató vállalatokat, egészségügyi és oktatási intézményeket.

A kutatás célja annak empirikus feltárása, hogy a magasabb szintű, vezetés- és szervezetközpontú minőségirányítási megközelítések milyen módon járulnak hozzá a szervezeti működés átfogó fejlődéséhez, a döntéshozatal érettségéhez, a szervezeti tanuláshoz és a hosszú távú alkalmazkodóképességhez.

TÖRÖK BARBARA

MÓDSZERTANI DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTÉS FENNTARTHATÓSÁGI FÓKUSZÚ MARKETINGKUTATÁSOKBAN: EGY SZISZTEMATIKUS SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS TANULSÁGAI

A doktori kutatások egyik kulcskérdése a megfelelő módszertani megközelítés kiválasztása, különösen olyan összetett és multidiszciplináris tématerületeken, mint a fenntarthatósághoz kapcsolódó marketingkommunikációs kutatások. A tanulmány célja egy szisztematikus szakirodalmi áttekintésen keresztül feltárni azokat a módszertani mintázatokat és kutatási megoldásokat, amelyek az elmúlt években meghatározóvá váltak a fenntartható kommunikációban. A PRISMA-protokoll alkalmazásával végzett elemzés az utóbbi hat évben megjelent nemzetközi publikációkra épül, amelynek során egy többlépcsős szűrési folyamat eredményeként bekerülő tanulmányok kerültek részletes vizsgálatra. Az áttekintésben az alkalmazott kutatási stratégiák, adatgyűjtési módszerek és elemzési technikák összehasonlító vizsgálatán keresztül feltárássra kerültek azok a hiánykutatások, amiket érdemes új- és újszerű eredményként feltüntetni a fenntartható kommunikációhoz kapcsolódó kutatásokban.

TROITSKY MÁTYÁS

A JÖVŐ MUNKAERŐINEK FELTÉRKÉPEZÉSE: ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLAT A KARRIERDÖNTÉSEKET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐKRŐL A MAGYAR ÉS A KÍNAI EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

A kínai–magyar együttműködések elmélyülése új megvilágításba helyezi a két ország közötti kutatások fontosságát. A karrierválasztás a fiatalok életpályájának egyik kulcsfontosságú döntése, amelyet egyaránt formálnak egyéni preferenciák, társadalmi, környezeti és kulturális értékek. Jelen tanulmány a kínai és a magyar egyetemisták karrierválasztási mintázataiban megjelenő hasonlóságok és különbségek feltárására vállalkozik. A kutatás a munkával kapcsolatos prioritásokat, a karrierfejlődési lehetőségeket, a jövedelmi stabilitást, a munka-autonómiát és a munka–magánélet egyensúlyát vizsgálja. Továbbá összehasonlítja a két ország között a karrierdöntéseket befolyásoló tényezőket, mint a családi elvárásokat, a személyes érdeklődést, a kortársak hatását. A tanulmány továbbá rámutat arra, hogy a kulturális értékorientációk, különösen az individualizmus és a kollektívizmus mekkora szerepet játszanak a karrierdöntésekben.

VÁRADI NORBERT

A KÖZÖSSÉGI MÉDIA ÉS A VÉLEMÉNYVEZÉREK SZEREPE A HORGÁSZATI FOGYASZTÓI SZOCIALIZÁCIÓBAN

A digitális transzformáció alapjaiban változtatta meg a horgászati piac információszerzési és döntési mechanizmusait. Jelen kutatás a referenciacsoporthelmélet és az eWOM keretein belül vizsgálja a közösségi média és a horgász-influencerek hatását a fogyasztói preferenciákra. A tanulmány kiemelt figyelmet fordít a primer szocializáció (családi hatás) és a szekunder, digitális szocializáció közötti különbségekre, vizsgálva a véleményvezérek hitelességét a vizuális tartalommarketing tükrében. A módszertan strukturális egyenletmodellezésre (SEM) épül, amely összeköti a média-kitettséget a fogyasztói bizalommal és a vásárlási szándékkal. Az eredmények rávilágítanak a hitelesség-alapú marketing dominanciájára a hagyományos hirdetésekkel szemben. A kutatás gyakorlati haszna a sportmarketing szakemberek számára a hatékonyabb influencer-stratégiák és célzott kampányok kidolgozásában rejlik. A tanulmány igazolja, hogy a horgászat, mint sporttermék értékesítése során a digitális bizalomépítés vált a versenyelőny kulcsfontosságú tényezőjévé.

VARGA MÁTÉ

SZABADALMAK HATÁSA A VÁLLALATI TELJESÍTMÉNYRE NYUGAT-EURÓPAI ELEKTRONIKAI VÁLLALATOK PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Mely vállalatspecifikus tényezők befolyásolják a szabadalmazási tevékenységet, illetve növelik-e a szabadalmak a vállalatok jövedelmezőségét? Jelen előadás a nyugat-európai elektronikai termékgyártási alágazatban keresi a választ ez utóbbi kérdésre. A NAICS 334 alágazatban működő vállalatok 2016–2023 közötti paneladatbázisát felhasználva, kétirányú véletlen- és fixhatású panelregressziós modellek alkalmazásával vizsgálja az elfogadott szabadalmi állomány darabszámának a saját tőke-arányos megtérülésre (ROE), valamint annak pénzáramlás-alapú megfelelőjére (CROE) gyakorolt hatását. Az eredmények negatív kapcsolatot tárnak fel a szabadalmi állomány és a ROE között, ami arra utal, hogy a szabadalmak számának növekedése önmagában nem vezet a jövedelmezőség javulásához. Rávilágítva ezzel arra, hogy a szellemi tulajdon stratégiai menedzsmentjében kulcsfontosságú a szabadalmak mennyisége és minősége közötti összhang megteremtése. Továbbá az is megfigyelhető, hogy a magasabb szabadalmazási aktivitással rendelkező vállalatok nagyobb mértékben támaszkodnak saját tőke alapú finanszírozásra, ezt az összefüggést azonban regionális tényezők moderálhatják, mint például az eltérő regionális innovációt ösztönző politikák.

VUK ALIZ

AZ ALTERNATÍV ÉLELMISZER-CSOMAGOLÁS IRÁNTI FIZETÉSI HAJLANDÓSÁG VIZSGÁLATA A MAGYAR ÉS SZERB KÖZGAZDÁSZ EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

A fogyasztási cikkek műanyag csomagolásának használata folyamatosan növekszik globális szinten. Ennek következtében a műanyag hulladék mértéke is jelentősen megnövekszik, amely negatív hatást gyakorol a természetre és az emberi egészségre. Az élelmiszer-csomagolásokban felhasznált anyagok többsége lassan lebomló polimerek, amelyek komoly környezeti problémákat okoznak, azonban bőségesen elérhetők. Az elmúlt időszakban több alternatív megoldás is megjelent a műanyag kiváltására, ám a fogyasztók által a csomagolással kapcsolatban kialakított előítéletek megakadályozhatják azok elterjedését. A tanulmány célja, hogy feltárja a magyar és szerb gazdaságtudományi karon tanuló egyetemisták fizetési hajlandóságát az alternatív élelmiszer-csomagolásokkal kapcsolatban. A vizsgálatba került országok összehasonlítása több szempontból is figyelemre méltó: az ország tagja-e az EU-nak, eltérő szabályozások, a fogyasztók eltérő anyagi helyzete és feltételezhetően eltérő szintű környezettudatossága. A fizetési hajlandóság felmérésére kérdőíves megkérdezés módszerét alkalmaztuk, melyet a DE-GTK és az Újvidéki Egyetem Gazdaságtudományi Karán tanuló hallgatók körében végeztünk el. Eredményeinkben számszerűsítjük a fizetési hajlandóságot országok szerinti bontásban, klaszterezzük a hallgatókat és az átlagbéreket figyelembe véve vonjuk le következtetéseinket.

YINUO JIANG

***NATIONAL CULTURE IN COUNTRY-LEVEL INTERNATIONAL TRADE RESEARCH: A
SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW***

This study conducts a systematic literature review on the role of national culture in international trade at the country level. Following PRISMA guidelines, a structured search was performed in the Web of Science and Scopus databases. Peer-reviewed journal articles were screened using clear inclusion and exclusion criteria, with the screening process managed in Rayyan. The review addresses four research questions: how countries are conceptualized as analytical units; how national cultural differences are operationalized and measured; how cultural variables are incorporated into empirical models; which cultural factors influence international trade; and through what mechanisms. Based on studies that have completed full-text screening and initial coding, preliminary findings suggest that countries are primarily treated as bilateral units, cultural differences are mainly captured through cultural distance indices and cultural proxy variables, cultural variables are typically included as regressors in different models, and cultural effects are commonly interpreted through transaction cost and information-related mechanisms.

YUSUF ENRIL FATHURROHMAN

***HOUSEHOLD-LEVEL DETERMINANTS OF HALAL MEAT CHOICE IN INDONESIAN
CITIES: A DEMOGRAPHIC-BASED PREFERENCE ANALYSIS***

Halal meat consumption among Muslim households in Indonesian cities reflects diverse preferences shaped by socio-demographic characteristics. This study explores how socio-demographic factors shape preferences for halal chicken and beef in urban settings. Data were collected through an online survey of 460 Muslim families in Jakarta and analyzed using chi-square and cross-tabulation techniques. The results indicate significant differences in preferences across key attributes, including price, taste, texture, packaging, portion size, purchase location, storage method, halal labeling, and promotional response. Gender, education, occupation, and income show notable associations with specific preference patterns. Male consumers tend to favor lower-priced and refrigerated meat, while female consumers prefer mid-priced and frozen products. Higher-income and better-educated households are more inclined toward branded, packaged meat purchased from modern retail outlets, whereas lower-income households emphasize affordability and promotional offers. Overall, halal meat purchasing decisions reflect a balance between religious assurance, product quality, and economic considerations. These findings provide practical insights for halal food marketing and policy development in urban Muslim markets.

ZHA LEI

***MULTIPLE PATHS OF EU GLOBAL VALUE CHAIN EVOLUTION IN THE CONTEXT OF
CRISIS: A DYNAMIC FSQCA APPROACH***

How high global value chain (GVC) participation evolves across European Union (EU) member states remains an open question. Based on panel data from 27 EU countries between 2015 and 2023, this study uses dynamic fsQCA to explore how different condition combinations of economic, institutional, innovation, and industrial structure are associated with high GVC participation across pandemic stages. The analysis shows that high GVC participation is characterized by conjunctural causation, with no single condition acting as a necessary driver. Instead, multiple configurations lead to the same high GVC participation, which highlights strong equifinality among EU 27 countries. Three recurring patterns are identified, (1) FDI-based open service hubs; (2) industrial and openness assembly; (3) high capability coordinated, which recur across different stages and country groups, meaning that countries can achieve high GVC participation through different combinations. The results further indicate that the set of effective pathways narrows from six to three over time, from a wider range before the pandemic to fewer and more selective configurations during and after the pandemic. Trade openness is present in many configurations, while the accompanying conditions vary across countries and stages.